

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32.—, polletno
din 16.—, četrtletno din 9.—, ino-
zemstvo din 64.—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000.—, pol strani din 1000.—,
četrt strani din 500.—, 1/8 strani
din 250.—, 1/16 strani din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda din 1.—

Boj kletvi in kvanti!

Svetovna vojna je povzročila ter pustila kot posledek mnogo raznolikega zla. Življenje je postalo borba za obstoj; ako je bilo borba v preteklosti, je tem bolj v sedanjosti ter bo ostalo v bližnji bodočnosti. Pomanjkanje vlada na svetu, milijoni se morajo boriti, da sploh vzdržijo in ohranijo življenje. Obzorje življenja posameznikov in narodov pokrivajo oblaki, temni in mrzki, ki zastirajo vedrino neba in svetli sij sonca. Povsod se slišijo pritožbe in tožbe o pomanjkanju, revščini, trpljenju, težavah in borbah za golo življenje. Treba bi bilo spričo teh razmer se namazati z božjim mazilom potrpežljivosti ter porabiti vse naravne sile duha in telesa in hkrati tudi nadnaravna sredstva, da človek premaga in obvlada vse težave, stiske, bridkosti in ovire, ki se mu postavljajo na življenjsko pot.

Mesto tega pa opazamo sredi težkih in žalostnih razmer sedanjosti še bolj žalostni pojav ostudnega in surovega preklinjanja, in kar je najbolj žalostno in usodno: tudi obilico bogokletnih besed, ki Boga sramotijo. Tudi med našim ljudstvom se ta duševna kuga razširja in narašča od leta do leta. Tudi nekdanje se je preklinjalo na naši zemlji, hudičevalo se je in vragovalo. Ni pa bilo ostudnega jebentovanja in porkovanja, kakor se danes sliši skoro v vseh krajih. Kletev in kvanta ni zajela samo mladino, marveč tudi odrasle, zajela je vse stanove in žalibog že tudi ženstvo. Neki hrvaški kmečki mladenič je o tem zapisal v »Hrvaški Straži« dne 17. oktobra te-le besede: »Četudi se je prej psovalo in preklinjalo, gotovo se ni nikdar toliko kot danes, ko vsakdo preklinja kakor za tekmo, in to ne samo v srditosti in besnosti, marveč tudi v navadnem razgovoru s tovarišem in prijateljem, v hiši, pred otroki, na ulici, na polju pri delu. In noben preklinjalec ne pomisli na slabe posledice svojih grdih besed in odurnih kletvin. Preklinja kmet, preklinja delavec, preklinja meščan, preklinja uradnik, preklinja orožnik, preklinja financar, preklinja staro in mlado, možje in fantje in na žalost že tudi ženske.« To je dejstven opis, čigar predmetnost se ne konča ob Sotli, kar moramo ugotoviti s tugo in boljo v duši.

Kletev je greh. Mnogoteri podcenjujejo težino tega greha, češ, saj so kletvine zgolj besede. Res so besede, toda besede prihajajo iz srca. »Človek grdih besed je tudi človek grdega srca«, tako je učil in uči škof Slomšek. Če pa te besede niso resno mišljene, se preklinjevalec dela smešnega kakor pes, ki laja proti mescu. Toda ne sme se kletev podcenjevati v nobenem primeru že radi pohujšanja, ki je z

njo združeno. Po svojem bistvu je kletev, ki jo Bog prepoveduje v svoji drugi zapovedi, mržnja zoper Boga, ki vsebuje najnevrednejše, najgrše in najodurnejše, kar se more reči Bogu, ki je naš Stvarnik, naš Oče, naš Zveličar in tudi naš Sodnik. Res je, da kletev Boga ne doseže, doseže pa v obliki kazni preklinjevalca samega. Sveti Ivan Zlatoust to prav lepo razlaga s temi besedami: »Kamen, ki ga vržeš kvišku, ne more zadeti nebes ali pa nebesnega telesa ter ga raniti, tebi pade nazaj na glavo ter jo razbije. Tako tudi preklinjevalec ne more Bogu škoditi, ker je presilen in preveč vzvišen, da bi mogel trpeti. Zato pa tak človek ostri železo ter ga pripravlja za lastno dušo, ko se bo pojavila tako nevhvaležna pred Bogom, ki mu je storil toliko dobrot.«

Ne samo greh je kletev in kvanta, marveč tudi sramota za posameznika in za narod, ker je dokaz, da prevladuje v poedincih in v ljudstvu nepotrpežljivost, surovost, strast, predvsem jeza in sovraštvo. Kjer je prava izobrazba in omika doma, tam ni preklinjanja in bogokletja. Zato je boj zoper kletev in kvanta boj za izobrazbo in prosveto. V ta boj so poklicani vsi prijatelji ljudstva, osobito mla-

dine. Na Hrvaškem se sedaj vodi prava križarska vojna zoper kletev in psovko. V tej borbi sodelujejo vsi dušni pastirji, vse verske organizacije, vse krščansko časopisje in vsa krščanska društva. Ta borba se proglašja kot ena najbolj sodobnih in potrebnih nalog Katoliške akcije. Tudi v Sloveniji je potrebna odločnejša in bolj smotrena borba zoper rastočo kugo kvante, kletev, sramotnja Boga in Matere božje. Naj bi v tem boju storili svojo dolžnost starši, dobro se zavedajoč svoje težke odgovornosti pred Bogom. Znani pregovor pravi: »Kakor stara ptica poje, tako uči mlade svoje.« Če se mladina že v nežnih letih detinstva nauči in navadi kleti, zadeva navadno velik del krivde družine, drug del pa cesto. V boju za izboljšanje te grde in grešne navade mora izpolniti svojo dolžnost šola, ki ni ali vsaj ne bi smela biti samo učilnica, marveč mora biti predvsem vzgojevalnica. Državna oblast naj bi bolj kot doslej pazila, ali šola v tem oziru stori, kar bi mogla in tudi morala storiti. Opozarjamo tudi naše prosvetne in vzgojne organizacije, da sistematično nastopajo proti duševni kugi, ki jo širi med ljudstvom in zlasti med mladino nebrzdani, surovosti, nečistosti, hudobnosti in jezi vdani jezik. Le splošni, smotreni in vztrajni borbi se bo posrečilo, da se zatre ta grda pregreha, preden postane naša narodna sramota.

V NAŠI DRŽAVI

Predsedstvo skupščine in senata

Volitev skupščinskega predsedstva

Skupščinsko sejo 20. oktobra je vodil že tretjič najstarejši poslanec Stevan Jankovič. Na dnevnem redu je bila volitev skupščinskega predsedstva. Postavljeni sta bili dve listi: lista vladne večine, kluba JRZ in zemljoradniškega kluba, ter skupna lista opozicije. Na vladni listi so nastopili kandidati za predsednika dosedanji predsednik Čirič, za podpredsednike Franjo Markič, Jevrem Tomič, Radisav Vučetič, za tajnike pa Dragomir Stojadinovič, Dragan Damič, Nuriya Pozderac, dr. Veble in Stojadin Dimitrijevič. Na listi skupščinske opozicije so kandidirali za predsednika Lazarevič (JNS), za podpredsednike Milivoj Perič (neodvisni klub), dr. Baričević (jugoslovanski klub) in dr. Režek (delovni

klub), za tajnike pa Bogdan Ercegovac (narodni pokret), Vojislav Nenadović (neodvisni klub), Bogdan Petrovič (narodni pokret), Vladimir Tišma (jugoslovanski klub) in Mustafa Mulalič (JNS).

Glasovalo je 298 poslancev. Od teh je dobil Čirič 181 glasov, Lazarevič pa 115 glasov. Za predsednika je bil izvoljen dosedanji predsednik Stevan Čirič, Za podpredsednike so bili izvoljeni Franjo Markič (172), Jevrem Tomič (168) in Vučetič (170 glasov). Za tajnike so bili izvoljeni Dragomir Stojadinovič, Dragan Damič, Nuriya Pozderac, dr. Veble in Stojadin Dimitrijevič, vsi z vladne liste.

Volitev predsedstva v senatu

Istega dne kakor v skupščini so se vršile tudi volitve senatnega predsedstva in sta bili prav tako postavljeni dve listi: skupna lista delovnega in neodvisnega kluba ter kluba JNS. Na vladni listi so kandidirali za predsednika dosedanji predsednik dr. Mažuranič, za podpredsednika dr. Kotur in Svetozar Tomič, za tajnike pa Vukotič, Tomo Kovačević in dr. Gregorin. Na opozicijski listi so kandidirali: za predsednika dr. Tomašič, za podpredsednika Uroš Krulj in Ivan Pucelj, za tajnike dr. Protič, dr. Glušac in Jovo Banič. — Glasovalo je 85 senatorjev. Od teh je dobil dr. Mažuranič 54, dr. Tomašič 30,

Slovenska katoliška obitelj kupuje in rabi postne depisnice Sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo en dinar

Krasne ilustrirane poštne dopisnice Sv. Cirila in Metoda so najcenejše dopisovanje za vsakogar. Na vsaki pošti samo en dinar

ena glasovnica je bila prazna. Za predsednika je bil izvoljen dr. Želimir Mažuranič. Njegovo izvolitev so senatorji delovnega in neodvisnega kluba pozdravili z dolgotrajnim ploskanjem. Dr. Kotur je dobil 54 glasov, Tomič 50, dr. Krulj 30, Pucelj 32, dr. Ploj pa 1 glas. Za podpredsednika sta bila izvoljena dr. Kotur in S. Tomič. Vseh 85 senatorjev je glasovalo tudi za tajnike. Dr. Vukotič, dr. Gregorin in Kovačević so dobili po 53 glasov, Protič 32, dr. Glušac in Banič po 31 glasov. Za tajnike so bili izvoljeni dr. Vukotič, dr. Gregorin in Tomo Kovačević.

Seja skupščine in senata 21. oktobra

Skupščinski seji 21. oktobra so prisostvovali vsi člani vlade. Ob tej priliki je prečital ministrski predsednik dr. Stojadinovič ukaz kraljevih namestnikov, s katerim se uvaja redno zasedanje skupščine.

Sledila je seja senata, na kateri je istotako predsednik vlade prečital ukaz o uvedbi rednega zasedanja senata. — Na popoldanski seji senata je bila za stalne odbore sestavljena sporazumna lista ter so bili od Slovencev izvoljeni v: verifikacijski odbor dr. Ploj kot član, Smodej in dr. Kramer kot namestnika; v administrativni odbor Smodej kot namestnik; v odbor za prošnje in pritožbe Ivan Hribar kot član; v imunitetni odbor dr. Marušič in dr. Kramer kot člana, Smodej kot namestnik; v finančni odbor Smodej, Pucelj in dr. Kramer kot člani.

Volitev stalnih skupščinskih odborov

Na skupščinski seji 22. oktobra so bile volitve v stalne skupščinske odbore. Vsi klubi so postavili svoje liste. Lista JRZ, skupščinske večine in zemljaradniškega kluba je dobila v administrativnem, verifikacijskem, imunitetnem ter v odboru za prošnje in pritožbe od 21 odbornikov 12, v finančnem odboru od 31 odbornikov 18. V verifikacijski odbor so bili od slovenskih poslancev izvoljeni: Rudolf Pevec kot član, Anton Kersnik kot namestnik; od opozicije kot član dr. Režek, kot namestnik Avgust Lukačič. V administrativni odbor pride kot namestnik Karel Gajšek; od opozicije kot član Milan Mravlje, kot namestnik Rajko Turk. V imunitetni odbor je izvoljen kot član Karel Gajšek, kot namestnik Rudolf Pevec; od opozicije kot član Rudolf Pleskovič, kot namestnik St. Hočevnar. V odbor za prošnje in pritožbe je bil izvoljen kot član Franc Šemrov in kot namestnik dr. Fr. Klar; od opozicije kot člana Albin Koman in Karel Doberšek, kot namestnik dr. Riko Fux. V finančni odbor pride kot član dr. Koce, njegov namestnik je Karel Gajšek; od opozicije kot član Ivan Mohorič in dr. Ivan Jančič, kot namestnik inž. Franc Zupančič. — Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

V DRUGIH DRŽAVAH

Potovanje bolgarskega kralja v London. Bolgarski kralj Boris se bo podal prihodnji mesec na potovanje po Evropi in bo obiskal med drugim tudi London, kjer se bo pomudil 4 dni in bo gost angleškega kralja. V londonskih političnih krogih pripisujejo temu potovanju veliko važnost, ker

se bo kralj sestal v Londonu z vodilnimi osebnostmi angleškega javnega mnenja. Vsebina pogovorov se bo nanašala na vojaško enakopravnost Bolgarije. Ob tej priliki bodo razpravljali o razveljavljenju določb neullyske mirovne pogodbe, ki prepoveduje Bolgariji večjo oborožitev in pomnožitev vojaških sil.

Šest milijard davkov za ureditev italijanskega imperija. Italijanski ministrski svet je sklenil pod predsedstvom Mussolinija določbe o novih davkih v iznosu šest milijard lir, katere bo plačal velekapital. Na novo bodo obdavčene delniške družbe, ki bodo morale dati državi 10% od delniške glavnice in rezerv. Ta davek bo dal državi pet milijard. Dalje bo povišana letoviščarska taksa za tujce, kar bo vrglo eno milijardo. Ves ta denar bo porabila vlada za gospodarsko in vojaško izgraditev italijanskega cesarstva. Za kolonizacijo Abesinije bodo ustanovljena tri ogromna vzorna posestva. Na teh bodo naselili italijanske delavce in jim bodo dali v izkoriščanje velikanska zemljišča v Abesiniji. Za Vzhodno Afriko bo organizirana prostovoljna fašistična milica. V njej bodo služili v Afriki uslužbeni Italijani. V vsaki pokrajini se bo ustanovila narodna milična legija. Poveljstvo teh legij bo v abesinski prestolici v Addis Abebi pod vodstvom generala.

Čiščenje med sovjetskimi komisariji. — Osrednji izvršilni odbor sovjetske Rusije je odstavil doslej na Stalinov pritisk že 12 ljudskih komisarjev. V najnovejšem času je bil nagnan komisar za notranjo trgovino Vajcer, ki je seve jud. Vajcer je označen za sovražnika države, dasi mu je sam Stalin podelil leta 1936 dve najvišji sovjetski odlikovanji. Za njegovega naslednika je bil imenovan Smirnov. Zginiti je moral tudi pravosodni komisar Antonov Ovsenko, ki je bil eden najbolj zvestih Leninovih učencev in sodelavcev. V začetku boljševiske revolucije je bil vojni komisar v Ukrajini, kjer se je odlikoval kot človeški mesar in brezprimerni krvolok. Ob izbruhu španske državljanske vojne so ga poslali v Barcelono. Tam je bil organizator sovjetske rdeče pomoči in mednarodnih brigad. Pred šestimi meseci je prevzel kot veličastna nova zvezda komisariat za pravosodje in sedaj je sovražnik države. Novi pravosodni komisar je postal Dimitrijevič, dosedanji predsednik najvišjega rdečega sodišča v Moskvi.

Značilna izjava južnoafriškega vojnega ministra. Kakor znano, je Južna Afrika angleški dominijon. Vojni minister južnoafriškega angleškega dominijona je imel zadnje dni govor, ki je zelo potrl in presenetil Angleže. Tokrat se je zgodilo prvič v zgodovini angleškega imperija ali svetovnega vladarstva, da je zastopnik vlade angleškega dominijona javno izjavil, da njegova dežela ne bo priskočila na pomoč Angliji, če bi se ta zapletla v kako vojno. Vojni minister je poudaril, da se Anglija bridko moti, če veruje, da bi ji bila Južna Afrika za slučaj vojne v pomoč. Med Južno Afriko in Anglijo obstoji sicer pogodba, vendar ta ne daje Angliji pravice, da bi se zanašala na oboroženo pomoč, če bi Evropa vzplamtela v novi vojni. Posebno je še podčrtal g. minister, če smatra Anglija to njegovo izjavo kot poziv k vstaji, potem je on sam prvi upornik. Za vojno je Južna Afrika pripravljena samo za obrambo mej lastne pokrajine. Južna Afri-

ka nima niti najmanjšega zanimanja za vojne izven njenih mej. — Ravno kar omenjena izjava južnoafriškega ministra je v živo zadela Angleže sedaj, ko imajo toliko posla z državljansko vojno v Španiji in z uporom Arabcev v Palestini, ki se vedno bolj širi.

Novice iz španske državljanske vojne.

Londonski odbor za nevmešavanje

Anglija in Francija sta na strani rdečih v Španiji in skušata tudi kriti po možnosti sovjetsko Rusijo, katera podpira španske komuniste s prostovoljci in z raznim vojnim materijalom. Italija in Nemčija očito držita z zmagovitim generalom Francom. Obe zahtevata od Angležev in Francozov, da pripoznajo španske nacionaliste in rdeče kot dve med seboj se vojskujoči sili. Za slučaj tega priznanja bi Nemci in Italijani umaknili iz Francovega tabora gotovo število svojih prostovoljcev. Vse omenjene štiri velesile so seve zastopane v londonskem odboru za nevmešavanje v španske zadeve. Radi razcepljenosti v mnenjih glede Španije londonski odbor ne more nikamor. Anglija in Francija očitata v tem odboru Italiji in Nemčiji, da namenoma zavlačujeta razprave v odboru, da bi jima ne bilo treba odpoklicati prostovoljcev, dokler bi ne bili rdeči od nacionalistov popolnoma poraženi. Dejstvo je, da je delo londonskega odbora do 21. oktobra ostalo ravno tam, kjer je obtičalo meseca julija. Šele ta dan je došlo do nekakega navideznega sporazuma, na katerega sta pristali tudi Italija in Nemčija. Sporazum obsega tri točke in med temi je najvažnejše, da se bo izvršil dejanski odhod prostovoljcev iz Španije pod nadzorstvom komisije, katero bo imenoval londonski odbor. Določilo se še bo, kdaj in na kakšen način bodo prostovoljci zapustili španska tla.

Zasedba zadnje rdeče postojanke na severu

Francove nacionalne čete so pri prodiranju proti zadnji rdeči postojanki na severu, proti mestu Gijon ob morju, zavzele najprej važni mesti pred Gijonom: Villavicioso in Infesto. Z zavzetjem teh točk je postal položaj branilcev Asturije in Gijona brezupen in je že 20. oktobra prevladovalo upanje, da se bodo zadnji bataljoni rdečih asturskih miličnikov predali zmagovalcem.

Dne 21. oktobra dopoldne se je mesto Gijon predalo. Prvi so vkorakali v mesto Navarci, kateri so prehodili v treh dneh 60 km. Hitrost napredovanja zmagovalcev je preprečila nakano anarhistov, ki so hoteli požgati vse mesto z okolico vred.

Komunistični poglavarji so zbežali iz Gijona že dva dni pred predajo. Zatekli so se na ladjah in z letali v Francijo.

Voditelj asturskih komunistov, Tomaž Belarmin, kateri je izdal povelje, da se mora Gijon braniti do zadnjega moža, je pobegnil že 20. oktobra z družino in imetjem na petih letalih proti francoski meji.

S padcem Gijona so zgubili španski rdečkarji zadnje pristaniško mesto na severu in se tudi ljute borbe na asturski severni fronti, ki so bile radi zelo hribovitega ozemlja izredno težavne, nagibajo h koncu.

Kaj je pridobil Franco z Gijonom?

Pomen zasedbe Gijona od Francovih čet je za nacionaliste nepregledno važnega po-

mena. Kako težavna je bila ta zmaga na severu, je razvidno že iz tega, da so zasedle nacionalne čete tekom šest in pol meseca pokrajino, katera je široka 400 km in globoka 80—100 km in so morale na tem pohodu osvojiti 3000 metrov visoko ležeče trdnjave rdečih.

V Gijonu se je predalo Francu 60.000 rdečih miličnikov. Največja pridobitev poleg ogromnega vojnega plena, katerega se je po zmagi polastil general Franco, je predvsem ta, da nacionalna Španija sedaj razpolaga z bogatimi rudniki in premogovniki Asturije.

Japonsko-kitajska vojna.

Brezuspešni napori Japoncev pred Šangajem

Napadi Japoncev na Šangaj in njegovo razsežno okolico že trajajo z malenkostnimi presledki nekaj tednov. Japonsko vojno vodstvo pošilja v boj vedno nove čete, njihove vojne ladje sipajo neprestano granate najtežjih kalibrov na kitajske postojanke, težki bombniki obmetavajo z bombami Šangaj in vse one točke, ki so za posest Šangaja najvažnejše in jih branijo Kitajci s hrabrostjo, kateri se čudi ves svet. Dokazano je, da so vrgli Japonci v zadnjem času na šangajsko fronto sto tisoč svežih mož, a tudi ta armada ni dosegla kljub največjim žrtvam niti najmanjšega uspeha, kaj šele, da bi bila kje prebila kitajski obrambni obroč. Kitajci so dobili pred Šangaj novo topništvo, s katerim

so prepodili večje število japonskih vojnih ladij in so s tem znatno zmanjšali pritisk najtežjih japonskih granat na kitajske postojanke. S pomočjo dveh rezervnih divizij so zavzeli Kitajci v okolici Šangaja vse kraje, iz katerih so se že bili umaknili radi nevzdržne srditosti japonskih neprestanih napadov.

Japonci cenijo od pričetka sovražnosti do danes izgube Kitajcev pred Šangajem na 100.000 mrtvih in ravno toliko ranjenih. Če so že Kitajci toliko izgubili kot branitelji, kolike so šele japonske zgube, ker ti so bili doslej vedno brezuspešni napadalci.

Poslabšan položaj Japoncev na drugih frontah

V pokrajini Šansi so si priborili Kitajci zopet veliko zmago nad 30.000 Japonci. Polastili so se mesta Šinkau. Zajeli so 12 tisoč Japoncev ter zaplenili 18.000 pušk, 200 strojníc in 20 topov. Ogromen je plen na strelivu in živilih. V trikotu Šangaj—Nanking—Hankau imajo Kitajci zbranih 550.000 mož dobro oborožene vojske.

Japonske čete, ki so doslej naglo prodirale ob železnici Tiencin—Pukao, se že umikajo na sever. Del kitajske osme armade je zavzel Paoting in je izvedel hud napad v južnem delu pokrajine Hopej.

Ustrelitev japonskih vohunov

Kitajska oblastvo so razkrinkala več ko 200 vohunov in agitatorjev, ki so bili na delu za japonske koristi. Prijeti špijoni so bili takoj ustreljeni.

Iz nasprotnih taborov.

Krivi se pritožujejo. Kdor je kaj zaskrivil, se ne more pritoževati radi posledic. Nasledek sledi vzroku po nujni zvezi vzročnosti. Ideja centralizma in unitarizma vodi do vseobsežne centralizacije, ki se ne ustavi pri denarju, marveč ga hlastno pogoltne v svoje žrelo. Gospodarski centralizem sledi političnemu, s katerim je tesno spojen. Jugoslovenski integralisti (popolniki) in unitaristi (enotniki), ki so si izbrali JNS za svoje taborišče, so bili od nekdanj zagovorniki centralizma. Njihovi predniki v ustavotvorni skupščini so omogočili v ustavotvorni skupščini pretirano centralistično ustavo z leta 1921, ki ji je potem sledila prav tako centralistična ustava z leta 1931, ki nosi podpis naših JNS voditeljev. Ako se sedaj JNSarji po svojih listih pritožujejo nad centralizacijo gospodarstva in denarstva, se pritožujejo sami nad seboj ter obsojajo sami sebe. Star pregovor pravi: »S čimer se kdo pregreši, s tem bo kaznovan.« Greh, storjen v načelih, se občuti v žepu. Žalibog mora

ves slovenski narod občutiti posledice JNS glavnih grehov, ki jih je več kot sedem.

Smo že povedali. »Jutro« hodi okoli zagrebškega sporazuma kakor maček okoli vrele kaše. Poziva nas, naj mi povemo svoje mnenje o njem. Smo ga že povedali. Nismo samo opravili negativen posel, temveč smo v članku »Zgradimo samoupravo« pozitivno povedali svoje mnenje, kako je treba začeti z resnično notranjo preureditvijo države.

»Nova doba« in rdečica. JNS glasilo v Celju »Nova doba« sporoča v dopisu iz Hrastnika, da neki človek ni ob neki laži niti rdeč postal. Ali to odgovarja resnici, ne vemo, marveč imamo pravico podvomiti, ker dopisnik podtika laž človeku, ki ne trobi v JNSarski papirnati rog. To pa vemo, da bi, ako bi vsak JNSar postal rdeč ob vsaki laži, vsi JNSarji hodili vedno rdeči po svetu ter da bi se celo črna snov, ki se z njo tiskajo JNS časniki, morala spremeniti v rdečo.

v čast in pohvalo slovenskemu ljudstvu, ki do svetovne vojne ni žalilo Boga z bogokletjem in sramotanjem Matere božje. Spričo tega novega načina zastrupljanja in kvarjenja katoliškega ljudstva od strani brezbožništva naj kateheti srednjih in drugih šol večkrat med šolskim letom opomnijo izročeno jim mladino na obveznosti druge božje zapovedi, zlasti na odurnost našemu narodu tujih sramotilnih kletev Boga in Matere božje. Dušni pastirji naj vsako leto v pridigi in krščanskem nauku s posebnim ozirom na krajevne potrebe in razmere ponovno poučijo

K zdravju
Tvojega otroka spadajo tudi
zdravi zobje

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

vernike o tem, kaj zapoveduje in kaj prepoveduje Bog v drugi božji zapovedi. Da se zadosti za nečast, ki se dela Bogu, Materi božji, angelom in svečnikom božjim s preklinjevanjem, ter da se odvrne šiba božja od našega ljudstva, odreja prevzvišeni g. knezoškof naslednje: Začeniši z zadnjo, peto nedeljo v oktobru naj se opravi vsako nedeljo in zapovedani praznik v vseh župnijskih cerkvah pri popoldanski službi božji po zadnjem blagoslovu z Najsvetejšim z odpustki obdarovana molitev: »V spravo za bogokletje.« Verniki naj se povabijo k sodelovanju pri pobijanju kletev in kvante.

Med starokatoličani. Ta krivoverska skupina, ki je vznikla na Nemškem pred 60 leti, ni ne stara ne katoliška. V njej se zbirajo po večini zakonski ubežniki, ki bi radi sklenili drug zakon, pa ga po katoliških načelih ne morejo. Duhovniki pa so po večini takšni, ki so iz katoliške cerkve pobegnili, da bi se mogli poročiti. Ta krivoverska skupina ima tudi v Jugoslaviji nekaj pristašev. Sedež starokatoliškega »škofa« je Zagreb. Imejitelj tega dostojanstva se imenuje Marko Kalodjera, bivši katoliški duhovnik iz Dalmacije. Ker je bilo proti njemu obilo pritožb starokatoliških »vernikov«, so ga izključili iz starokatoliške Utrehtske zveze (Utreht je mesto na Nizozemskem), katera mu je dala »škofovsko« čast in oblast. Do škofovske časti je bil povzdignjen Donkovič, bivši katoliški duhovnik iz Hrvatske. Kalodjera pa se noče umakniti, marveč je proglasil svojo škofijo kot samostojno in neodvisno. Poskrbel je že tudi za svojega naslednika. Posvetil je namreč za »škofa« nekoga poštnega uradnika v Zagrebu, ki je bil nekdanj katoličan, potem odpadel v protestantizem, iz njega pa v starokatolicizem. Sedaj je celo avanziral za starokatoliškega »škofa«. Lepe razmere! Starokatoličani imajo kljub vsej svoji neznamni maloštevilnosti kar tri »škofe«. Katerega izmed teh treh priznavajo starokatoličani v Sloveniji? Morda vse tri, morda enega

Vsaka slovenska hiša dopisuje na dopisnicah Sv. Cirila in Metoda. — Na vsaki pošti samo en dinar

Sprava za bogokletje. V zvezi z našim uvodnim člankom nam je sporočiti, da je prevzvišeni g. knezoškof dr. Tomažič odredil posebno spravo za bogokletje. V pozivu, ki ga je poslal duhovnikom in vernikom, poudarja, da prihajajo iz mest in s podeželja pritožbe o naraščajočem preklinjevanju, bogokletju in sramotanju Matere božje. Surovost, kvanta in kletev ni

Prečastitim župnim uradom!

Dne 14. novembra je nov oficij bl. Nikolaja Taviliča.

Ker nam ni znano, koliko potrebujete formularjev za brevir in koliko za misale, smo vam te črni poslali tiskovino s položnico, da nam nakažete ter na srednjem delu na drugi strani položnice tudi spišete, kaj naj vam pošljemo.

Oficij za brevir stane 4 din.

Formular za sv. mašo stane 2 din.

Poština 1 din.

Opozarjamo, da bomo pošiljali oficij le na podlagi teh nakazil, ker nam izstavljanje računov povzroča za take male zneske preveč izdatkov!

Priporoča se

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

ali dva izmed treh, morda nobenega. Morda bodo tudi proglasili svojo neodvisnost, saj že itak živijo v neodvisnosti od starih krščanskih moralnih načel in zapovedi.

Mala misijonarka. Apostolski vikar v Čangsu na Kitajskem je na svojem misijonskem področju uvedel prakso (dejanško ravnanje), da ne krsti nobenega odraslega človeka, dokler se sam ne nauči, kako je treba druge krstiti. Tako so se vsi kristjani dobro naučili krstiti. Skrbno pazijo na to, da ne bi kakšen človek, ki jim je blizu, umrl brez krsta. Če ni noben duhovnik prisoten, pa svetnjaki krščujejo. Lani je bilo v tem misijonskem področju krščenih 1119 otrok, preden so umrli. Pri tem je pokazala največjo vnemo neka desetletna kitajska deklica, ki je obiskovala pogsanske hiše, ljudi poučevala v veri ter otroke krstila.

Bodoče matere

morajo skrbeti, da se izognejo vsaki lenivosti prebavit, posebno zapeki, z uporabo naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice.

FRANZ-JOSEFOVA

vođa se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Ogl. reg. S br. 15485/35.

Margareta Hanna, prvi ženski konzul na svetu, ki jo vodi ameriški konzulat v Ženevi.

Otvoritev sadne razstave v Mariboru.

Zadnjo soboto dopoldne je bila v Mariboru slovesno otvorjena velika in vzorno urejena banovinska sadna razstava. Razstavo je priredilo Sadjarsko in vrtnarsko društvo s svojimi strokovnjaki in s sodelovanjem preizkušenih kmečkih sadjarjev. Preden je g. ban dr. Natlačen proglasil razstavo za otvoreno, je predsednik Sadjarskega in vrtnarskega društva g. Humek pozdravil pokrovitelja razstave g. bana, odposlanca trgovinskega ministrstva, zastopnika bana savske banovine ter zastopnike škofije, oblasti ter raznih zavodov in gospodarskih ustanov. G. predsednik se je g. banu prisrčno zahvalil, da je z znatno podporo omogočil razstavo. Zahvalil se je ministrom in drugim činiteljem, ki so pripomogli k otvoritvi razstave. Posebna zahvala je bila izrečena ravnatelju mariborske Sadjarske in vrtnarske šole g. Priolu in njegovim sodelavcem, ki so storili vse, da je razstava strokovniško urejena in je upati, da bo razstavljeno sadje dobro prodano.

Ob koncu pozdravnega govora je g. Humek omenil, da je priredilo razstavo Sadjarsko in vrtnarsko društvo, kongres pa, ki je bil odprt 24. oktobra, »Srpsko poljoprivredno društvo«.

Za g. predsednikom je povzel besedo g. ban, ki je uvodoma podčrtal, da je tokratna mariborska sadna razstava največja, kar smo jih imeli doslej v naši državi. G. ban se je v svojem govoru dotaknil uradne statistike, po kateri je v naši banovini štiri in pol milijona rodnih dreves in pol milijona mlajših dreves, katera še ne rodijo. Dravska banovina pridelala približno 70 milijonov kilogramov sadja, med temi 35 milijonov kilogramov jabolk in je letni sadni pridelek vreden 70 milijonov din. Rodno sadno drevje predstavlja pri nas vrednost ene milijarde 400 milijonov din.

V dobrih letih smo izvozili iz naše banovine 3000 do 4000 vagonov sadja. Ako računamo kilogram povprečno po 2 din, smo prejeli za 3000 vagonov krog 60 milijonov dinarjev.

Ker se zaveda banska uprava važnosti sadjarstva, ga bo tudi zanaprej na vso moč podpirala, izdajala navodila, letake in brošure v sporazumu s strokovnimi organizacijami. V naši banovini se je sezidalo s pomočjo banske uprave letos 60 modernih sadnih sušilnic, ki so že na delu.

Ob koncu stvarnega govora je izrekel g. ban prisrčno častitko in pohvalo Sadjarskemu in vrtnarskemu društvu, številnim podružnicam društva in sadjarjem, ki so priredili z veliko vnemo in požrtvovalnostjo sadno razstavo in sadni sejem v Mariboru.

Nemški letalski general Milch v Londonu. Na sliki vidimo, kako razkazujejo generalu angleška bombna letala.

Udar letalske zažigalne bombe pred Šangajem.

Dveletni lev pleza po vrvi v velikem cirkusu v Kaliforniji v Združenih ameriških državah.

Nesreče.

Lesni trgovec smrtno ponesrečil. Na cesti blizu Selnice ob Dravi je zadel 23. oktobra popoldne v tovorni avto z motornim kolesom 32 letni Franc Namestnik, po domače Jurko, sin posestnice iz Zg. Boča in lesni trgovec. Priletel je z glavo s tako silo v avto, da si je prebil lobanjo in je bil pri priči mrtev.

Huda nesreča čevljarkega mojstra. Na cesti od Sv. Kungote v Maribor je zavozil avto v kolesarja Ferda Painkirchnerja, 40 letnega čevljarkega mojstra iz Maribora. Pri padcu si je mojster strl roko in nogo ter so ga reševalci prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Nevaren udarec konja. Josipa Pušnika, 31 letnega hlapca, je udaril konj pri Sv. Lovrencu na Pohorju s tako silo v trebuh, da je obležal nezavesten in so ga oddali hudo poškodovanega v mariborsko bolnišnico.

Usodepolna prometna nesreča. Med Kapele in Radenci se je zgodila na znanem ovinku pri krčmi Franca Domajnko huda prometna nesreča. V trenutku, ko je zavil mesar Franc Ilesič iz šratove, ki se je pripeljal s Kapele na motornem kolesu, v ovinek, mu je pripeljal tovorni avto nasproti. Oba sta zavrla, a že je bilo trčenje neizbežno. Ilesiča je vrglo proti avtomobilu, kjer se je smrtnonevarno poškodoval. Hudo poškodovanega so koj prepeljali v bolnišnico v Mursko Soboto.

Igra s flobertovko. 12 letni Anton Arnuš, sin kočarice v Kicarju pri Ptuj, je pomagal svoji materi na njivi obirati fižol. Naenkrat se mu je približal 14 letni Ivan, potegnil izza pasa flobertovko, sprožil in zadel Tončka v levo stran srca. Nepredvidnega strelca so zgrabili orožniki, ranjenega Arnuša so oddali v ptujsko bolnišnico, kjer upajo, da ga bodo ohranili pri življenju.

Otrok se po nesreči zastupil. Marija Vogrinec, posestnica v Skorbi pri Ptuj, je kupila stekleničico očetove kisline in jo je postavila na stol v kuhinji. Pustila je doma svojo 12 letno hčerko ter sedemletnega in 17 mesečnega sinka in se je podala na delo. Najmlajši otročiček je iztaknil steklenico in je pil iz nje. Koj nato so ga zgrabile neznosne bolečine in so ga prenesli v ptujsko bolnišnico, kjer mu niso mogli več pomagati.

Smrtna nesreča na povratku z dela. Na povratku z dela je v temi zašel z brvi v potok v Cvetkovcih Andrej Cvetko od Vel. Nedelje. Ker ga je v vodi prijel najbrž krč, se je v blatu zađušil. Prepeljali so ga v mrtvašnico k Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji, kjer je bil pokopan.

Hudo trčenje dveh avtomobilov. V Hajdini pri Ptuj na križišču treh cest se je zgodila zadnje nedeljo huda avtomobilska nesreča. Iz Ptujja vozeči avto celjskega industrijalca Westna je zavozil v mariborski osebni avto, katerega je šofirala g. Lavra Scheidbach, lastnica knjigarne v Gospski ulici v Mariboru. Mariborski avto se je prevrnil in pokopal pod seboj vse tri potnike. Gospa Scheidbach ima pretresene možgane in najbrž počeno lobanjo, ostala potnika imata le manjše poškodbe.

Bela vrana med avtomobilisti. V noči sta trčila na banovinski cesti v Lovniku pri Poljčanah avto in dvovprežni voz posestnika, kateri je bil namenjen v Dražo vas pri Ločah. Avto je zadel s svojim zadnjim delom levega konja in mu je razparal z železnim kavljem trebuh, da so izstopila čreva in so morali žival pokončati. Lastnik avtomobila je na licu mesta odšel posestniku za smrtno poškodovanega konja 4500 dinarjev.

Smrtna žrtev obešanja na tovorni avto. V bližini Šmarja so našli na cesti nezavestnega Antona Vozliča, zidarja iz Grlič na Medvedovem selu. Obesil se je na tovorni avto in je najbrž sam skočil z vozila blizu stavbe, na kateri je bil zaposlen. Vozliča so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodbi.

AKO CENIŠ SVOJE ZDRAVJE,

a trpiš na debelosti, revmatski in gihtični boleznimi, vzami Krušen sol. Ker Krušen sol ureja prebavo, prepreči zbiranje toščobnih zaostankov in sluznih naplavin v telesu, katere so predpogoj, kakor za debelost, tako tudi za revmatsko in gihtično bolezen.

Originalna steklenica Krušen soli se dobi v apotekah, stane samo 45 din, zadostuje za tri mesece, a mala 27 din.

Oglas reg. S. br. 29.613—35.

1275

Dva ponesrečenca. Z drvami naložen voz se je prevrnil med vožnjo na 43 letnega posestnika Jakoba Štrumpfa iz Ljubečne pri Celju in mu je zlomil desno nogo. — Vinko Topovšek, 49 letni posestnik iz Resane pri Gomilskem, je vozil opeko, po nesreči je padel pod voz, kolo je šlo čezenj in ga je hudo poškodovalo na znotraj. Ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Dva z zlomljeno nogo v bolnišnico. V bolnišnico v Ljubljano so prepeljali 21. oktobra kar dva z zlomljeno nogo. Na Skubičevi žagi v Podpeči je prekladal hlude delavec Anton Žitko. Visoko naloženi hloidi so se sprožili, eden se je zvalil na Žitka, ga podrl in mu zlomil nogo. — Vobič Martin, prodajalec premoga, uslužben v trgovini s kurivom Jerančič na Karlovski cesti v Ljubljani, je padel pri prenašanju premoga tako nesrečno po stopnicah, da si je zlomil nogo.

Hujše praske po obrazu. V Celju v Prešernovi ulici je podrl neki avtoizvošček petletnega Ivana Borovška. Otrok je do bil pri padcu hujše praske po obrazu.

Tri smrtne žrtve avtomobilske nesreče. Med Zatrnikom in Gorjami na Pokljuki na Gorenjskem se je pripetila huda avtomobilska nesreča, katera je zahtevala takoj dve smrti žrtvi. Tovorni avto tvrdke Resman iz Lesc se je vračal s Pokljuke na Bled. Med potjo so prisledli bivši blejski graščak in hotelir Ivan Kenda, trgovec in gostilničar Kunstelj z Gorij, trgovec Matko Ulčar s sinkom in gospodična Vera Sodja s Koprivnika. Na ovinku ceste pri Zatrniku je avto prehitel neki voz, se nagnil in se zvrnil na kraj ceste. Težko vozilo je

Obleka iz bronaste dobe

V zadnjih letih so zgodovinska izkopavanja na Danskem, švedskem in Norveškem obogatila muzeje s silno zanimivimi najdbami. V krstah, izdolbenih iz debelih hrastovih debel, so našli še dobro ohranjene kose obleke, ki jih cenijo na 1200 let pr. Kr., torej še iz bronaste dobe. Najdbe so tako številne, da nam jasno kažejo, kako so se ljudje oblačili pred 3000 leti. Tkalstvo je moralo biti takrat že zelo dobro razvito, ker so izkopane tkanine neverjetno močne in lepo izdelane. Blago je iz temne volne, iz česar sklepijo, da so ljudje gojili neko posebno vrsto ovac, ki jih danes v tistih krajih ni več. Moški so nosili kratek, od pasu čez ko-

Zakopano zlato. 2

Tine je gledal še vedno za Anico, ki se je počasi oddaljevala, ne da bi se bila kdaj ozrla.

»Pretežek je kovčeg zanjo,« je zamrmral, ne da bi se zmenil za Roziko.

Ta je naglo izpustila njegovo roko, v očeh pa ji je zagorel hudoben ogenj. Sumljivo ga je pogledala in se zaničljivo nasmehnila.

»Odkdaj pa te tako skrbi, če kdo težko nosi?« ga je vprašala in zaprežala, kaj bo rekel.

»Imaš prav!« je odgovoril hripavo. »Kaj me briga!«

Usedel se je na klop. Spomnil se je zopet, da je Gradišnikov Tine s skaženim licem, ki se dekletom kvečjemu smili in mu je včasih katera prijazna — iz usmiljenja... Da, da! Dobro, da se je spomnil... S silo si je utrgal misli od Anice in dejal:

»Hodnik sem našel.«

Rozika je komaj zadušila radosten krik.

»Saj sem vedela,« je rekla vsa iz sebe od veselja, »vidiš, da sem imela prav. Z zakopanim zlatom bo prav tako; boš videl, da ga najdeva. Oh, Tine, najti ga morava! Povej mi, Tine, povej, kje je hodnik in kako je mogoče priti do njega!«

Umaknil se ji je za korak, ker mu je bila njena vsiljivost zoprna. Saj se ji vendar že na obrazu in v očeh bere, da je gladovna bogastva.

»Kar tako to ni, kakor misliš,« jo je skoraj

osorno zavrnil in je povedal, kako je hodnik našel in da je ta z dvema ogromnima skalama zadelan.

Rozika je počenila na klop in je nekaj časa strmela pred se v tla.

»Skali treba odstraniti pa je,« je zamrmrala.

Zopet je prišlo nekaj delavcev. Šli so mimo njiju v hišo.

»Hitro, Rozika!« se je eden od njih zadril. »Danes se nam mudi. Ob ednajstih bomo spet razstreljevali. Danes bomo hrib predrli.«

»Razstreljevali?« je ponovila Rozika kakor v sanjah. Potem je planila pokonci.

»Tine, vem, kako!« mu je pošepnila in odhitela v hišo.

Tine je zmajeval z glavo. Glej ga šenta, kako se človek naleze! Tudi njega je zopet prijelo, zopet je začel verovati, da bosta res našla zaklad. Kako? To bo že Rozika iztuhtala. Prebrisana je za tri, to treba reči.

Vtem je bila že zopet pri njem.

»Razstreliti bo treba,« mu je zašepetala.

Tine je ni koj razumel.

»Ali ne razumeš? Tisti skali bova razstrelila, potem pa je pot odprta.«

Samo pogledal jo je. Ali je ob pamet?

»Ali se ti meša?« je dejal surovo. »Kaj ti ne pride na misel! Da ti privre vsa vas skup, ko začujejo pokanje, in nama vderejo v hodnik? Pa še to se vprašaj, s čim pa naj razstreljujeva!«

pokopalo pod seboj Ivana Kendo in Kunstlja. Oba sta bila pri priči mrtva. Gospodična Sodja je dobila tako hude notranje poškodbe, da jim je podlegla, Ulčar, njegov sin in šofer so le malo poškodovani.

Smrt v dimu. V vasi Radatoviči pri Žumberku je nastal ogenj v hiši Janka Popoviča. Obžgane predmete so ljudje hitro rešili in so jih zanesli v klet druge Popovičeve hiše. Obžgana ropotija je začela v kleti znova goreti in dim je prodril v sobo, v kateri je spal klepar Janez Dacar iz Ljubljane. Dacarja so našli v dimu zadušenega.

Nesreča v kamnolomu. V Plešnji vasi pri Trebnjem na Dolenjskem so razstreljevali Šušterjevi v kamnolomu kamenje. Brata Jože in Franc sta polagala v izvrtno luknje razstrelivo. En naboj se je nenadoma razletel v Jožetovih rokah. Eksplozija je Jožeta nevarno poškodovala po obrazu in rokah, zraven stoječega Franca je nekoliko obžgalo po rokah. Ranjenca so spravili v bolnišnico v Novo mesto.

Razne požarne nesreče

Skupina štirih dečkov v starosti od 7 do 13 let, ki so bili na povratu iz šole, je prišla do na samotni stoječe hiše posestnika Ignaca Kapuna v Ščavnici. Osemletni dečko se je domislil, da bi naj zažgal hišo, kar je tudi storil, preden mu je zamogel kdo od starejših to zabraniti. Po izbruhu požara so se fantalini nekoliko odstranili in so bolj od daleč opazovali ogenj, ki je vpepelil stavbo do temeljev. — Pri Sv. Jurju v Slov. goricah sta zanetila na škednju ogenj otroka posestnika Jurija Žižeka. Poslopje je pogorelo do tal s kaščo vred, v kateri so bili shranjeni letošnji pridelki. Do nesreče je prišlo, ker sta bila starša zdoma in sta otroka kožuhalo na škednju. Iz hiše sta prinesla petrolejko in sta jo obesila pod stropom prav blizu odprtine, iz katere je molela slama in ta se je vžgala ter je bil mahoma škedenj v objemu plamenov. Na vpitje otrok so pribzeli sosedi, kateri so obranili hišo. — Zelo huda požarna nesreča je doletela v Starem trgu pri Slovenjgradcu posestnika Kotnika.

Ogenj je izbruhnil v hiši in se je od tam razširil na vsa ostala poslopja. Na pomoč prihiteli gasilci so morali predvsem gledati, da so požar zajezili. Pogorelec je razen hiše in gospodarskih poslopij še ob ves spravljen letošnji pridelek. Velika škoda je le delno krita z zavarovalnino. Tik ob naši severni meji, že na avstrijski strani pri Sv. Antonu nad Marenbergom je posestniku Kozliču zgorela celotna gospodarska oprema, krma in pridelki. Gasilci iz Ivnika so rešili hišo in nekaj živine. Obstoja sum na požig. — V Radvanju pri Mariboru je uničil ogenj 10.000 din vredno domačijo delavcu Francu Gregoru. — V Variji pri Sv. Vidu pri Ptujju je zgorel do tal hlev, krma in velik kup slame posestniku Kranjcu. Živino so rešili s težavo.

Razne novice.

Vse cenjene dopisnike in inserente opozarjamo, da bomo radi praznika Vseh svetnikov zaključili prihodnjo številko »Slov. gospodarja« že v soboto.

Dvajsetletnica. Te dni poteka dvajseta obletnica, ko so Nemci izvedli med svetovno vojno plinski napad pri Kobaridu in je bilo od plina zastrupljenih na desetisoče Italijanov. Ob tej priliki so avstrijsko-nemške čete zamajale in prebile celotno fronto. V večini slovenski fantje so zopet zavzeli Gorico, Sveto goro itd. Italijani so se umikali s fronte ob Soči v paničnem begu, skušali so se utaboriti ob italijanski reki Tagliamento, kar se jim ni posrečilo. Morali so se umakniti globoko v notranjost Italije, do Piave. Šele tu so se ustavili, ko so jim prihiteli na pomoč zavezniki z drugih front. Piava je bila potem fronta do razpada Avstrije, ko so se uprli slovenski in sploh slovanski polki in se niso več hoteli boriti za Avstrijo. Kratko-

Zdravnik dr. SREČKO ŠKERJANC
Pobrezje pri Mariboru, Nasipna ulica 82
ord. 9—10, 14—16. 1507

malo so zapustili fronto ob Piavi in se podali proti domu.

Trgovine v Ptujju bodo v nedeljo 31. oktobra dopoldne odprte, na praznik Vseh svetnikov pa bodo ves dan zaprte.

Blasnikova »Velika Pratika« za leto 1938 je izšla in se razpošilja za ceno 5 din za vsak komad. Naročila na tiskarno J. Blasnika nasl., Ljubljana, Breg št. 10—12, in se dobi tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljeni in najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar že od nekdanj. 1447

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaj.

Višek surovosti pijanih fantov. Na cesti proti Koprivni na Koroškem je napadlo več pijanih fantov 60 letnega Blaža Zupančiča. Surovine so starčka hudo obdelale po vsem telesu. Ko so ga pretepli, so ga zvezali in so ga zavlekli v bližnjo klet, iz katere so ga osvobodili drugi šele naslednje jutro.

Žrtev pijane podivjanosti. Alojzija Obretana iz Črne so trije pijani podivjanci tako obdelali z nožem, da mu je izstopilo drobovje.

Nočni napad na napačnega. Franc Spindler, 45 letni delavec s Koroške ceste v Mariboru, se je vračal zadnji četrtek, dne 21. oktobra, okrog 10. ure zvečer na kolesu po Kamniškem drevoredu proti domu. Na sredini drevoreda sta ga napadla dva in sta ga pobila s palicami na tla. Spindler se je zoperstavil napadalcema in je enega z žepno svetilko hudo lopnil po obrazu. Končno sta mu bila dva le kos, preiskala sta mu žepe in se spustila v beg brez plena, ker Spindler ni imel denarja. Oni napadalec, katerega je kresnil Spindler s svetilko, jo je toliko skupil, da ga je moral tovariš na pobegu podpirati. Tolovaja sta se očitno zmotila ter sta se lotila povsem napačnega, pri katerem nista zaslužila niti za eno cigareto. Zadevo preiskuje policija.

»S čim pa na cesti razstreljujejo?« ga je zavrnila Rozika. »Z dinamitom seveda.«

Tine se je skorajda zgrozil. Kako to dekletu takih rečeh govori! Dinamit — pa skale v zrak: to je njej toliko, kakor če si Tine tobak prižge.

»Ljudje pa se še zmenili ne bodo za to,« mu je tiho nadaljevala. »Vajeni so tega, ko pri novi cesti vsak čas ponoči kaj razstreljujejo. Ali je to nekoliko bliže ali dalje, tega še vedeli ne bodo, ko jih zbudi. Najbolje okoli polnoči, tedaj živa duša ni več pokonci.«

»Nehaj s tem!« se je razjezil. »To so vendar prazne čenče. Kje pa boš dinamit dobila?«

Obrnila se je v stran, da bi ne videl, kako ji je čuden nasmeh spreletel obraz.

»Kaj veš?« je skomignila z rameni. »Tebi se ni treba brigati, ga bom sama dobila. Tudi izpraševati ti ni treba, čuj!« je naglo dodala, ker je odprl usta. »Zdaj pa moram v hišo, imam še dosti dela. V nedeljo se najdeva tam nad našim zgornjim travnikom, veš, pri tistih leskah, potem pojdeva skupaj in si vse ogledava. Medtem bom še vse dobro premislila. Zbogom, Tine!«

Poskusila mu je tako prijazno podati roko in ga tako ljubo in prisrčno pogledati, kakor je prej pri Anici videla, da ga je. Pa se ji ni posrečilo.

Tine se še zmenil ni, pokimal je in šel.

Rozika je stisnila usta in hudoben pogled ji je ušel za mladim kmetom. Toda naglo se je spre-

nila. Dejala si je: Kdor hoče kaj doseči, ne sme biti preveč občutljiv! S Tinetom pa mora biti previdna, to že vidi. Saj noče le zlata, saj hoče še mnogo več... Ali s tem je treba še počakati.

V hiši se je usedla zraven Ivana:

»Čuj, nekaj bi rada govorila s teboj!«

»Kar začni!« je pokimal in gošnil požirek žganja. Rozika je šla in je nalila velik kozarec ter ga postavila na drugi konec mize.

Ivan jo je razumel in se je prestavil.

Rozika je potisnila kozarec z žganjem pred njega:

»Na, za tega ti jaz dam, Ivan. Zdaj pa poslušaj: Nekaj bi rada od tebe...«

Nagnila se je čisto k njemu in mu dolgo nekaj šepetala.

Spočetka se je Ivan upiral in branil. Ali dekletu je sililo le še bolj in žganje ji je pomagalo. Preden je vstal, da z drugimi delavci odide, ji je nekaj obljubil...

Rozika je še nekaj časa stala pred hišo in predla svoje misli v temno noč. Kar nenadno ji je bil obraz starikav in truden.

Čez cesto na nasprotni strani štrlijo okajeni zidovi s praznimi okni v nebo. Tudi tu je bila nekdanj Mrdavsova hiša. Pred dvema letoma pa je pogorela. Včasih postoplje oče okoli zidovja in ga oglejuje: »Na novo pozidati bi jo bilo treba, ko bi bil denar...« Ali denarja ni.

lena segajoč plašč, ki so ga privezovali okrog pasu z vrvo ali jermenom in drug daljši plašč, s katerim so si ogrinjali vrhni del telesa. Pokrivali so se z debelimi volnenimi kučmami, ki imajo obliko polkrogle. Za ženske obleke pa si znanstveniki niso popolnoma na jasnem. Našli so namreč dve vrsti oblek: daljšo, podobno moški, in krajšo, ki sega nekako do srede stegen ter je spletena iz debelih niti. Zanimivo je, da so nosile že prave jopice, se pokrivalo z mrežastimi kapicami ter si privezovalo okrog pasu majhen okrogel brosnast ščit s konico.

Za lepoto...

Za lepoto morda nikjer ne izdajo toliko kot na Angleškem. Angleži-

Med. univ. dr. FRANC BREZNIK

se je preselil iz Gornje Radgone v Celje ter je otvoril zobozdravniško in splošno zdravniško prakso na Kralja Petra cesti 29 (zraven »Ljudske posojilnice«). 1504

S prebito lobanjo v bolnišnico. Več fantov je napadlo na cesti pri Sv. Jakobu v Slov. goricah 22 letnega posestnikovega sina Ernesta Kraner. Eden ga je udaril z motiko s tako silo po glavi, da mu je počila lobanja in so ga prepeljali v nezavestnem stanju v mariborsko bolnišnico.

Hudo poškodovan pri napadu. V Župečinih pri Sv. Trojici v Slov. goricah je bil izvršen krvav napad, v katerem je dobil smrtnonevarne poškodbe 21 letni posestnikov sin Rudolf Kuri, katerega so prepeljali v nezavestnem stanju v bolnišnico.

Vinski tatovi na delu. V Smolincih pri Sv. Andražu v Slov. goricah so vdrli drzneži v klet mariborskega trgovca I. Andrašiča. Odnegli so mu dva soda vinskega mošta in ga oškodovali za 2000 din. V zvezi s to tatvino so orožniki aretirali dva delavca.

S sekiro ga je ranil. V Št. Janžu na Vinski gori sta se sprla neki moški in 52 letni posestnikov sin Blaž Javornik. Prvi je udaril v hudi jezi s sekiro Javornika po stegnu desne noge in ga je hudo ranil. Poškodovani se je zatekel v bolnišnico.

Dvojni samomor radi nesrečne ljubezni. V Zapužah pri Ljubljani sta si končala življenje radi nesrečne ljubezni z električnim tokom visoke napetosti: hlapec Marko Nemanič in dekla Julijana Kastelic. Oba sta služila pri gospodarju Ivanu Arharju v Zapužah. Električna sila je oba še obžgala in jima je celo zgorela obleka.

Vlom v občinsko pisarno. Vlomljeno je bilo v noči v občinsko pisarno v Poljanah pri Škofji Loki in ukradenih 8000 din. Okolica Škofje Loke beleži v zadnjem času več vlovov, pri katerih je bil isti zločinec na delu.

Kolesarski tat pod ključem. Ljubljanska policija je zaprla 31 letnega Mihaela Neda, bivšega delavca iz okolice Kranja. Aretirani je nevaren ter dolgo zasledovani tat

koles. Ned je uganjal tatinski posel po Dolenskem.

Vlom v šolo. V noči na četrtek so vlomilci obiskali šolo v Mokronogu. Premetali so vse, kamor so prišli, ter zginili z neznatnim plenom, med katerim je največ vredna lovska puška.

Slovenska Krajina

Strašna smrt otroka. Silvester Rogač, dveletni posestnikov sinček v Gornji Lendavi, je bil sam v kuhinji domače hiše. V trenutku, ko je hotel otrok steči iz kuhinje k bolni materi v sobo, se je prevrnil in je priletel ritenski v škapvrelle vode. Fantek je dobil tako hude opekline, da jim je podlegel.

Slovenska Krajina rešena nevarnih tolovajskih ciganov. Slovenska Krajina in njene sosedne pokrajine so prestale že dovolj strahu pred roparsko bando cigana Jožefa Kokoša, katera je kradla in ropala, kar ji je prišlo pod roke. Orožniki so bili z vso vnemo na delu, da rešijo prebivalstvo roparske more. Zadnje dni so orožniki zajeli tri glavne kolovodje roparske družbe. Eden od teh, Jožef Baranja, je bil ustreljen, ker je hotel pobegniti. Baranja je obležal mrtev in je moralo v zapore večje število njegovih pajdašev. Izmuznil pa se je takrat orožnikom drugi kolovodja Joško Kokoš, kateri se je klatil ob madžarski meji ter ropal v orožniški preobleki. Z njim je bil njegov 18 letni sin Jožef, kateri je tičal v preobleki stražnika. Orožniki so zajeli očeta ter sina v neki koči. Sin se je zagnal v

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN DASP A I SINOVI
ZAGREB, KOTURAŠKA 69

patruljo, dobil je zabodljiv v nogo in se je zgrudil. Drugi orožnik je oddal strelj na očeta, kateri se je zgrudil pri priči mrtev. Zabodenega mladega cigana so oddali v bolnišnico v Čakovec, kjer so mu sicer koj nogo odrezali, a je že bilo prepozno, ker je cigan kmalu podlegel zastrupljenju. Po tako temeljitem obračunu s ciganskimi roparskimi glavarji bo imela Slovenska Krajina vsaj nekaj časa mir pred cigansko tatvino in nasilno nadlogo.

Dvonožni lisici obsojeni. Pred kazenskim senatom v Mariboru sta dajala 20. oktobra odgovor 23 letni posestnikov sin Ivan Škrinjar in njegov 17 letni tovariš, ker sta pokradla 12 prekmurskim posestnikom 72 kokoši in dva purana. Ukradeno perutnino sta prodajala prekupčevalcem, izkupiček sta pa lahko miselno upravljala. Škrinjar je bil obsojen na šest mesecev, njegov pajdaš na štiri mesece zopora.

Avtomobilska nesreča. Blizu Lendave sta trčila osebni avto tvrdke Lebovič iz Zagreba, ki je vozil proti Lendavi, in tovorni avto, ki vozi premog. Luksuzni avto je čisto razbit. Dva potnika tega avtomobila sta hudo ranjena, šofer je ob desno oko.

Zbor JRZ mladine v Belgradu.

Zadnje nedeljo se je vršil v Belgradu prvi veliki zbor JRZ mladine, katerega se je udeležilo 30.000 udeležencev in med temi tudi slovenski fantje in dekleta pod vodstvom g. Smersuja. Zbor je otvoril predsednik in bivši minister g. dr. J. Rogič, ki je po sporočenih pozdravih mladine mlademu kralju Petru II. ter knezu namestniku Pavlu posebno poudaril pomen prisotnosti predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinoviča. Sprevod slovenskih fantov in deklet na zborovalni prostor je dohitel dr. Stojadinovič, ki

je z avtomobila pozdravljal Slovence z vzklikanjem: »Živeli Slovenci, živela slovenska mladina, živijo slovenski fantje!« Predsednik stranke dr. Stojadinovič je počastil slovensko mladino s tem, da ji je odredil prostor pred tribuno, s katere je govoril. Slovenski fantje in dekleta so prikorkali na igrišče Belgrajskega športnega kluba ob igranju himne slovenskih fantov.

Glavni govornik je bil dr. Stojadinovič, katerega so slovenska dekleta ob pričetku govora obsula s slovenskimi pušeljci. G. predsednik je

nje srednjih stanov, številne uslužbenke in boljše delavke po mestih pripravijo polovico svoje tedenske plače za lepoticenje, tako da pridejo skupni izdatki za razna lepota sredstva, kakor: mazila za kožo in lase, razni dišeči praški, dišeče tekočine, barvila za ustnice, obrvi, trepalnice, razni laki za nohte itd. v vsej Angliji na 25 milijonov funtov šterlingov; izdatki za lepoticne strokovnjake od frizerjev do zdravnikov kirurgov pa so trikrat večji, namreč 75 milijonov funtov. Torej samo za lepoto plača Anglija 100 milijonov funtov ali dvakrat več kot za vzgojo. Naj si ogledajo te številke isti, ki pravijo, da so Angležinje popolnoma brezbrizne za svojo zunanost.

Pusto je pri Mrdavsu.

Ko je prišel Tine mimo vaškega polja, je zdajci obstal. Seveda, tu pred njim hodi Anica in vsakih deset korakov postavlja kovčeg na tla in počiva.

»Saj sem vedel,« je zagodrnjal in pospešil korak. Dekle se je ozrlo, ko ga je začulo. Bolj ji je šlo na jok kakor na smeh, plavi lasje so se ji prijeli potnega čela in kakor nemočno dete je vdano očakovala Tineta.

»Tak daj no sem!« Tine ni bil tistih eden, ki mnogo govorijo.

Anica si je globoko oddahnula.

»Bog ti povrni, Tine! Čisto sem že omagala. Ko bi bila vedela, da bo tako težek, bi bila kovčeg v gostilni pustila.«

Nekaj časa sta šla tako, ne da bi bil kateri kaj zinil.

»Da te nisem koj spoznal!« se je pozneje začudil Tine in pojezil nase.

»Jaz sem tebe takoj spoznala,« je odgovorila Anica, toliko da je kaj rekla.

Tine se je suho zasmel.

»Saj tudi ni čuda pri meni, kaj!«

Anica ga je nekoliko preplašeno pogledala. Seveda, si je dejala, to ga je užalilo, kar je pravkar tako brez misli bleknila.

»Tako ne jemlji mojih besed, Tine!« je rekla

prijazno. »Kak je človek na videz, to ni nič; glavna reč je, kak je znotraj.«

»No, znotraj sem še večji skaza kakor zunaj,« je odvrnil Tine trpko in bridko.

»Vidiš, tega ti ne verjamem,« mu je ugovarjalo deklet; »tedaj bi mi zdaj ne pomagal.«

»Oh, veš — zaradi tega — glej, Anica, ko bi bili vsi ljudje z menoj taki, kakor si ti, tedaj bi bil tudi jaz boljši človek.«

Potem ni spregovoril ne besede več, ampak ji je kmalu nato postavil kovčeg na njen domači prag, želel »Lahko noč!« in urno mahnil domov.

To noč je Tine čul vse ure, ki jih je udarilo na vaškem zvoniku.

III.

Ko je prišel Tine v nedeljo na zgornji Mrdavsov travnik, ga je Rozika že čakala. Lepo se je napravila in je bila prav krotkega videza; saj je bila igralka na vaškem odru in ji ni bilo težko, igrati krotko deklico.

»Glej, Tine,« je dejala, ko sta stopala navzgor proti kapelici, »tako vesela sem, da sva si midva dobra!«

Malo je počakala, zavijala oči in prežala, če bo Tine vendar kaj šel na sladke limanice. Toda ta je gledal kar pred se.

(Dalje prihodnjič)

ujel en šopek in ga je položil pred se na govorniški oder.

Po zborovanju se je razvil veličasten spreved, v katerem je korakalo do 20.000 članov mladinskih organizacij in ga je zaključila slovenska skupina, na koje čelu so jezdili slovenski fantje v narodnih nošah. V sprevedu je korakal med našo mladino minister dr. Miha Krek. Slovenska mladina je bila pri sprevedu deležna burnih na-

zdravov od strani vodstva stranke in ministrov, kateri so opazovali spreved z balkonov. Nastop v JRZ organizirane slovenske mladine je bil deležen, kjerkoli se je pokazal, pristrčne pohvale.

Na konferenci delegatov JRZ mladine je bil izvoljen za predsednika glavnega odbora mladine JRZ dr. Bojan Pirc, šef odseka osrednjega Zdravstvenega zavoda in dosedanji tajnik glavnega odbora mladine JRZ.

DRUŠTVENE VESTI

Dekliškimi krožkom lavantinske škofije se sporoča, da se vrši 10. novembra na Betnavi pri Mariboru tehnični tečaj, na katerega naj pošljejo posamezni krožki eno ali dve članici. Tečaj, ki ga bo vodil g. prof. M. Dobovšek iz Ljubljane, se začne 9. novembra ob 19. Dne 11. novembra je občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru. Udeleženci bodo imeli polovično vožnjo na železnici. — Na Betnavi se vrši 11. novembra ob 16 in naslednji dan organizatorni tečaj za voditeljice dekliskih krožkov lavantinske škofije, ki se ga naj voditeljice gotovo udeležijo, ker se bo obravnaval letošnji delovni program. Prijave za udeležbo je treba poslati vsaj do 4. novembra na naslov: Katehistinje E. K., Betnava, Maribor. Število udeleženk je omejeno in se bodo mogle zato upoštevati le pravočasne prijave.

Selnica ob Dravi. Naša mladina vstaja in prihaja na plan. Fantovski odsek in dekliski krožek sta stopila v življenje. Vsi se sicer ne veselijo njunega rojstva, a nas to še bolj podžiga in bomo šli s še večjim ognjem po začrtani poti naprej. V nedeljo 31. oktobra bomo prvič stopili pred javnost. Ob treh popoldne bomo imeli v Doplerjevi dvorani »Proslavo Kristusa Kralja«, ki je praznik nove mladine. Na sporedu je med drugim tudi igra »Na križpotju«. Vstopnino smo znižali: sedeži 4 din, stojišča 2 din. Vabimo!

Rače pri Mariboru. Ustanovni občni zbor prosvetnega društva se bo vršil v nedeljo 31. oktobra ob treh popoldne v prvem razredu ljudske šole v Račah.

Središče! Dragi fantje! 27. oktobra zvečer je naš fantovski večer. Zato bodimo vsi katoliško zavedni fantje ob pol osmih v Društvenem domu! Z današnjim dnem dobe nekateri na ogled »Slov. gospodarja«. Ne zavržite ga, ampak ga naročite! Če ne morete naročnine takoj plačati, pa sporočite upravi, do kdaj ga boste plačali, ali pa pridobite novega naročnika!

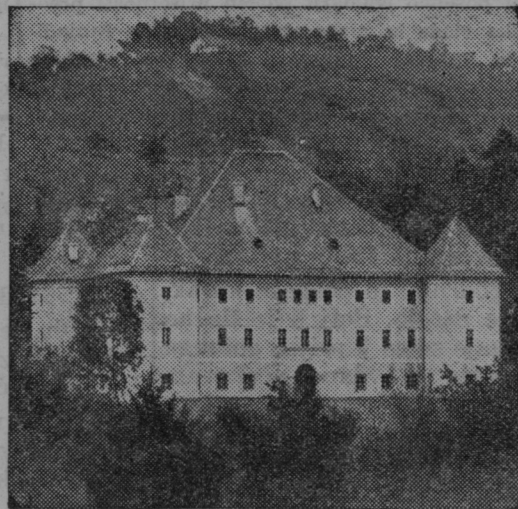
Poljčane. Akademija Kristusa Kralja. Popoldanska slovesnost na praznik Kristusa Kralja obsega sledeče lepe točke: 1. Pesem »Kristus Kralj«. 2. Pozdrav. 3. Deklamaciji »Kristus — slovenski Kralj« in »Kristus Kralj«. 4. Govor: Kristus in mi. 5. Govorski zbor: Prisega Kristusu Kralju. 6. Igra »Nova zapoved«. 7. Pesmi »Mogočno se dviga« in »Povsod Boga« pejejo vsi v dvorani. Program je lep in bo dobro pripravljen. Igra »Nova zapoved« kaže sliko naših razrvanih dni in kaže izhod iz današnje bede po pravi, dejavni krščanski ljubezni. Zaključek te moderne drame tvorijo besede brezposelnega: »Še je ljubezen na svetu!« in se ta misel lepo veže s praznikom Kristusa — Kralja ljubezni. Vstopnina 3, 2 in 1 din. Na proslavo, ki bo praznično doživeti vse župnije, vabimo vse, ki so dobre volje. Na svidenje!

Sv. Jurij ob juž. žel. Letos obhaja naše prosvetno društvo 35 letni jubilej. Za to priliko se bomo prvič zbrali v povečani in prenovljeni društveni dvorani. Dne 30. oktobra ob osmih zvečer se bo namreč vršila »Prosvetna akademija« s krasnim sporedom. Nastopijo vsi društveni odseki: pevski, dramski, fantovski, dekleta in

fantje skupaj pa bodo izvajali sliko: »Tri dobe slovenskih bojev«. Vmes bo govor. Pevci bodo podali še ljubko spevoigro »Srce in denar«. Ob tej priliki nastopijo prvič naše tamburašice, mladenke pa nas bodo razveselile z »Rajanjem Slovenk«. — V nedeljo 31. oktobra ob 8.30 bo spreved društvenega članstva in vseh, ki se čutijo katoličane in štejejo med Slovence, izpred Katoliškega doma v farno cerkev, kjer bo posebna sv. maša, katero bo daroval g. kanonik V. Mikuš. Po sv. maši bo v društveni dvorani slavnostno zborovanje, kjer bosta govorila g. prof. Kovarčič in g. prof. Bitenc iz Celja. — Ob 15 se ponovi »Akademija« s celotnim sobotnim sporedom. Slavnostnega spreveda v nedeljo dopoldne naj se udeležijo vsi sedanji in bivši člani Prosvetnega

DOPISI

Svečina. Pri nas smo doživeli veseli ter svečani dan slovesne blagoslovitve nove gospodinske šole, ki je nameščena v prostranem gradu, katerega je kupila banovina leta 1935 od šentlamberških benediktincev s posestvom vred. Vodstvo prepotrebne gospodinske šole je bilo izročeno šolskim sestram. Novi zavod je bil blagoslovljen 18. oktobra ob zaključku prvega šolskega leta. Slovesnosti blagoslovitve so se udeležili g. ban dr. Natlačen z gospo soprogo, prevzvišeni g. škof dr. Tomažič, načelnik kmetijskega oddelka inž. Podgornik, okrajni glavar Popovič, mariborski župan dr. Juvan, bivši oblastni pred-

Nova gospodinska šola v Svečini.

sednik dr. Leskovar, stolni prošt dr. Vraber, častni kanonik Čizek, minister Vesenjaj, tajnik JRZ Marko Kranjc, domači g. župnik Časl, banovinski svetnik Šerbinek in domači g. župan Kren. Ob pol desetih so gostje, vse gojenke s svojimi učiteljicami na čelu in številni občani sprejeli g. bana, ki se je v spremstvu načelnika kmetijskega odbora za Maribor levi breg ministra v pokoju Vesenjajka pripeljal z avtomobilom. Takoj po pozdravu z odličnimi gosti je g. bana pozdravila gojenka in mu izročila šopek rož, druga gojenka pa je pozdravila prevzvišene g. škofa in mu prav tako izročila lep šopek. Po sprejemu bana je škof dr. Tomažič za-

društva in vse naše kmečko ljudstvo, da tako manifestiramo za naša načela. Na ta res veliki naš dan na plan vsi: mladina in starejši, da se pozdravimo z Bog živi!

Vestnik ZAKŠ.

Zadnje nedeljo je imela v Mariboru ob priliki sadne razstave in kongresa svoj občni zbor ZAKŠ. Udeležencem je bil prirejen na kolodvoru pri vlaku ob pol desetih lep sprejem z godbo. Vsak je prejel znak — slovenski trak z rdečim nageljem. S kolodvora so se podali vsi v dolgem sprevedu z godbo na čelu na Slomšekov grob. Tamkaj je zbranim razložil predsednik V. Drole, zakaj se slovenska mladina in gospodarji zbirajo krog Slomškega. Sv. mašo je daroval g. monsignor Vreže in je imel tudi pridigo. Po službi božji se je vršilo pri Gambrinu zborovanje, kateremu je predsedoval najmlajši slovenski župan Janko Jerala. Sledili so zanimivi referati ter občni zbor. G. Franjo Aplenc, dolgoletni vzgojitelj naše kmečke mladine na mariborski vinarski in sadjarski šoli, je bil izvoljen za častnega člana. Udeleženci lepo uspelega občnega zbora so si ogledali sadno razstavo.

vod blagoslovil, daroval sv. mašo in je imel na gojenke pomenljiv nagovor. Po cerkvenem opravilu je v šolskih prostorih ban zaključil prvo šolsko leto s primernim nagovorom, v katerem je pohvalno poudaril, da je od 25 gojenk končalo šolo 11 z odličnim uspehom. Po nagovoru je ban razdelil spričevala, nakar se mu je zahvalila ena od gojenk. Odlični gosti so si ogledali vzorno urejeni zavod, v katerem je bilo opoldne kosilo. Ob tej priliki so govorili poleg g. bana škof dr. Tomažič, bivši oblastni predsednik dr. Leskovar, minister v pokoju Vesenjaj in član banskega sveta Šerbinek, kateri je izrekel banu toplo zahvalo za ustanovitev gospodinske šole v tako važni obmejni postojanki kakor je Svečina. Pristrčno prireditelj so zaključile večernice, katere je opravil Prevzvišeni in je pel zbor gojenk.

Marenberg. Naša dvajsetletna želja se je spolnila. Dobili smo zvonove. Vkljub gospodarsko neugodnim razmeram se je za to določeni odbor vneto zavzel in s pomočjo vse župnije dosegel, da sta se veliki in srednji zvon mogla naročiti. Velikega so vile strojne tovarne v Ljubljani, srednjega pa zvonolivarna Bühl v Račah pri Mariboru. Oba sta po izdelavi in glasu zadovoljila vse, ki so ali še bodo kljub težavam prispevali za farno zvonilo. Blagoslovitev je opravil g. dekan Ivan Messner ob prisotnosti okoliških č. gg. župnikov. Njegov pomenljiv govor bo številni množiči, ki se je v krasnem vremenu udeležila ginljive slovesnosti, ostal še dolgo v spominu. Botra obema zvonovoma je bila gospa Suppanz, lastnica tukajšnje graščine, ki je dobrohotno priskočila odboru z večjo vsoto na pomoč. S cvetjem ovenčana sta nato zvonova veselo in lahkotno odplavala v visoki zvonik, da z zračnih višin pričneta odločno oznanjati svoj potrebni misijon. V višavo ju je pospremila domača godba in pokanje številnih topičev z bližnje rebri. P. Gabrijel Planinšek je v lepem govoru v polni cerkvi sv. Mihaela vernike spodbujal, naj bi sledili klicu zvonov ob nedeljah in delavnikih, ob žalostnih in veselih trenutkih. Ginljivo je bilo, ko so po svečani službi božji zvonovi mogočno in veselo zadoneli z zvonika, v cerkvi pa je verno ljudstvo iz srca pelo zahvalno pesem. — Ustanovljen je bil v župniji dekliski krožek. Le fantje bolj težko najdejo časa za sestanke v okrilju prosvetnega društva. Priredili bomo 31. oktobra zvečer lepo in času tako primerno Jalenovo igro »Grobovi«. Udeležite se je vsi!

Prihova. (Avto zgorel.) V četrtek 21. oktobra popoldne je na državni cesti od Celja do Maribo-

ra blizu Prihove v klancu pod Križencami, ravno pri Tinekovi žagi, zgorel tovorni avto, ki je peljal tekstilno blago tovarne Glanzmann v Trziču in Jugobruno iz Kranja v Mursko Soboto. Avto se je vnel od motorja. Mali deček Spes Anton je opozoril šoferja, da spredaj gori. Prihiteli so gasilci iz Tepanja, ki so ogenj pogasili. Pogorel je prvi del in tri bale blaga, dočim so gasilci in drugi ljudje rešili zadnji del. Avto ni bil zavarovan. Ponesrečil se ni nihče.

Prihova. Nova občinska cesta od Križenc na Prihovo, ki jo gradi banovina, bo kmalu dovršena do prihovskega pokopališča, kakor je bilo določeno za letošnje leto. Tlakovati in pogramoziti je še približno kakih sto metrov. Do Prihove pa še manjka okoli 200 metrov, katere bo, upamo, banovina izvršila drugo leto v zgodnji spomladi. Letos se je delo na navedeni cesti začelo šele julija. Zato je bilo premalo časa vse izvršiti. Sedaj še ni mogoče z avtom priti do Prihove. Z lahkim vozom pa. Potrebno pa bo še letos vso že izvršeno cesto posuti z gramozom in obcestne jarke očistiti, da ne bo blato iz jarkov sililo na cesto.

Celje. »Jutro« je poročalo, da se je 9. oktobra po končani komemoraciji v Narodnem domu razvil lep sprevod z državno zastavo na čelu, ki je šel po celjskih ulicah med rodoljubnimi vzkliki in prepevanjem domoljubnih pesmi. Nepriustranski gledalci pa smo ugotovili, da temu ni bilo tako. Resnica je bila pa v tem, da se je zbralo na dvorišču Narodnega doma 7 akademikov, 13 študentov in 28 otrok, ki obiskujejo še ljudsko šolo. Ta družba je odšla potem z državno zastavo na čelu po mestnih ulicah, vzklíkala »dol klerikalci,

Pri lenivosti črevesja,
črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna

FRANZ - JOSEFOVA
grenčica zapako dolnjih organov dobro in naglo.

Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba

FRANZ - JOSEFOVE
vođe odlično regulira funkcije črevesja.

Ogl. reg. S. br. 15485/35.

dol notranji sovražniki, dol sovražniki sokola« itd. Državno zastavo so si omenjeni preskrbeli radi tega, da bi jim policija ne mogla do živoga. Najbolj zanimivo pa je bilo to, da so navedeno mladino, ko jo je razganjala policija, začeli zavijati v državno zastavo in jo — tem zlorabljali. Pripomniti je treba tudi to, da je bil navedenim mladeničem na čelu neki mlad gospod, ki je spodbujal vse svoje tovariše k vztrajnemu kričanju in jim dajal tudi navodila, kako naj kričijo, da ne bodo kaznovani, češ, da on že ve, kako se mora pri taki priliki postopati, ker je to že sam preizkusil (sin g. narodnega poslanca je bil namreč 27. junija 1937 radi demonstracij v Celju aretiran in so se mu pri tej priliki tudi poškodovale njegova očala). G. T. Prekoršek je namreč znan demonstrant, a po končanih demonstracijah navadno pravi, da je bil zlostavljen. Med demonstranti-manifestanti so bili tudi takšni, ki so že letošnje leto odgovarjali pred okrožnim sodiščem v Celju radi razširjanja protidržavnih letakov, a so seveda imeli na sebi 9. oktobra solske znake.

in Malo Cvetko. Namesto zdravja, ki si ga je tako želela, ji daj Bog svoj mir! Hudo prizadetim staršem naše sožalje!

Zopet velik dobitek v Mariboru!

100.000 dinarjev

je zadela pri zadnjem žrebanju državne razredne loterije (20. oktobra) srečka št. 77.696, ki je bila kupljena v pooblaščenih glavni kolekturi državne razredne loterije in bančni poslovalnici 1522

BEZJAK, MARIBOR, GOSPOSKA UL. 25

Peter Rešetar rešetari.

Političen položaj v številkah. Političen položaj Jugoslavije v številkah je 100, in sicer JRZ je 1, združena opozicija v parlamentu je prva ničla in združena opozicija izven parlamenta je druga ničla.

Pravi vzrok! Preteklo nedeljo so na Rakeku odkrili spomenik kralju Aleksandru. Ves narod je sodeloval. Niso pa sodelovali orjunaši raznih srajc. Na vprašanje, zakaj ne, so rekli, da ne spadajo v to družbo. To je točno! Res ne spadajo več k slovenskemu narodu.

Kaj naj pišemo? JNSarji stalno zahtevajo od nas, da naj kaj pišemo. Radi bi seveda iz našega pisanja kovali sebi zlate čase. Jaz pa sem usmiljenega srca pa jim ustrezem. Zato napišem njihovo željo: JNS mora v vlado! Če se to ne zgodi, se bo JNS stegnila in ne bo mogoče dobiti od nje nobene sape, kakor ne od poginjene kobile. Ali ne bi bilo škoda? Usmilite se vendar JNS!

Zanimivo! Mačkoveci pravijo, da so proti klerikalizmu. Te dni pa sem videl slike, kako sedi Maček s svojimi srbskimi zarotniki pri mizi v — župnišču. Torej bodo le tudi ti klerikalci! Srbi so pravoslavni klerikalci! Uboga JNS, ki je mislila, da je klerikalcev konec, sedaj pa rastejo na vseh krajih kot gobe po dežju!

Združena opozicija. Imamo sedaj kar dve združeni opoziciji v Jugoslaviji. Zdaj bomo še počakali, da se ti dve združita. Potem pride pa edinstvo!

Eden bo zmagal! Angleško zunanjo politiko vodi Eden. Zdaj so Angleži v svojem parlamentu ugibali, kdo bo v Španiji zmagal. Jaz pa vem, da bo eden zmagal — in uganka je rešena.

Čudna vojna! V Španiji se vojskujejo sami dobrovoljci na obeh straneh. In sedaj zahtevajo države, da morajo dobrovoljci domov. In ti ljudje nimajo dobre volje, da bi šli domov! Na te vojni pa mora biti lušno, da noče nihče domov!

Na Sredozemskem morju — so rekli, da kar mrgoli podmorskih čolnov. In tako so dosegli, da so lahko šle vojne ladje na to morje. In sedaj? Kje so čolni? Ali so jih potopili, ali so jih polovili, ali so se jim poskrili? — Nič jih niso potopili, nič jih niso polovili, tudi se jim niso skrili — ker jih sploh ni bilo!

Najhujše moderno orožje za vojno — voda. Vse so Kitajci poskusili, da bi se Japoncev obranili. Kanoni in puške so bile zanič, letala so zletela na tla, strupeni plini so se razkadili. Ko je bilo že vse obupano, pa so Kitajci pri umikanju razdrli nasipe na svojih rekah. In glej — voda se je razlila proti Japoncem in jih vse gladko odnesla. Kitajci bodo zmagali, ker vse vode tečejo navzdol in so Japonci spodaj. Da, da, voda je že marsikatero vročo kri ohladila...

Ali si že obnovil naročnino?

Odprta noč in dan so groba vrata.

Maribor. Zadnjo nedeljo jutraj je preminul v Mariboru g. Ljudevit Vlahovič, mesar in gostilničar na Aleksandrovi cesti, v starosti 64 let. Rajni je bil rodom iz Klajnce v Hrvaškem Zagorju. V Maribor v Studence je prišel leta 1904 in na Aleksandrovo cesto se je preselil ob prevratu. Bil je obče znan po Mariboru ter okolici. Mir njegovi duši, preostalim naše sožalje!

Prihova. Umrl je v četrtek 21. oktobra na Prihovi Janez Goričan, p. d. stari Robar, prevžitkar, v 70. letu starosti, za vodeniko. Zapušča vdovo Marijo in osem odraslih otrok, ki so večinoma vsi preskrbljeni. Bil je dober gospodar in veren mož, ki je zadnja leta, ko je bil na prevžitku, vsak dan prišel k sv. maši in k sv. obhajilu. Zato mu je Bog dal to milost, da je še zadnji dan pred smrtjo bil obhajan in tako odšel v večnost v spremstvu Jezusovem. Vdovi in otrokom je to velika tolažba ob bridki izgubi moža in očeta.

Loče pri Poljčanah. »Na tisto tiho domovanje, kjer mnogi spe nevzdravno spanje, kjer kmalu, kmalu dom bo moj in — tvoj, se vsul je roj močan.« Komaj smo zagrebli eno kmečko grčo Berdnika, že so znova zatulili grobovi in zahtevali novo žrtev. Na Mlačah št. 23 se je v 66. letu starosti poslovil od nas 21. oktobra Pliberšek Janez. Kratka je bila prav za prav doba njegovega življenja, a bila je plodonsna. Vzroga je bilo njegovo posestvo, a vzorno tudi njegovo družinsko življenje. Saj se mu je v srečnem zakonu rodilo 14 otrok, od katerih jih živi še danes deset, ki so vsi dobro vzgojeni. Sin Janez je celo notar v Cerknici. Toda kakor bi se nebo nekako zarotilo zoper družino rajnega letos. Njegova bolezen — huda naduha ga je priklenila na bolniško posteljo, a nesreča je hotela, da mu je sin Alojz ponesrečil pri vožnji hlo dov in prišel od nogo. Vse to ga je trlo, a ne strilo. Saj je iskal moči in tolažbe tam, kjer se vse to dobi — pri Bogu v Najsvetejšem zakramentu. Večkrat mu je bila ta tolažba prinesena celo na bolniško posteljo, da je tembolj vdano nosil svojo bol in čakal rešitve. Sedaj si se rešil, dragi Janez, zemeljskih muk in trudov in odšel po plačilo k Vsemogočnemu! Prosi pa tam za svoje drage, da jih Bog potolaži in jim da moči, da bridko izgubo — Tebe — junaško prenesejo, upajoč skorajšnjega svidenja pri nebeškem Očetu. Počivaj v miru, blaga, verna duša — Tvojim domačim pa naše iskreno sožalje!

Poljčane. V sredo 20. oktobra je izročila svojo lepo otroško dušo Slavica Ajdnik, učenka šestega razreda in edinka Alojzije in Vinka Ajdnik, železničarja v Poljčanah. Bila je res v veselje vsem, staršem in učiteljem. Dolgo in hudo bolezen je potrpežljivo prenašala v zaupanju v Boga

Na grobovih

boste prižigali
lučice (sveče)
ki jih kupite v
prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

v Mariboru:

Koroška c. 5
Aleksandr. c. 6
Kr. Petra trg 6

v Ptuj:

Slovenski trg 7

Poslednje vesti.

Politične vesti iz drugih držav

Knez namestnik Pavle v romunski prestolici. Knez namestnik Pavle je prisostvoval 25. oktobra v Bukarešti velikim svečanostim, katere so se vršile na 16. rojstni dan romunskega prestolonaslednika Mihaela, ki je bil ob tej priliki povišan v prvi oficirski čin, v podporočnika. Naš princ Pavel je postal častni poveljnik romunskega gardnega bataljona.

Šefi generalnih štabov držav Balkanske zveze v Ankari. V prestolici Turčije, v Ankari, prične 28. oktobra sestanek šefov generalnih štabov držav Balkanske zveze: Jugoslavije, Romunije, Grčije in Turčije.

Belgijska vlada odstopila. Dne 25. oktobra je podal belgijski ministrski predsednik Van Zeeland ostavko celokupne vlade, katero je kralj sprejel.

Nadaljevanje z napadi na ladje v Sredozemskem morju. Kakih 50 milj vzhodno od Barcelone je letalo neznane narodnosti vrglo bombo na francoski parnik »Olued Millich«. Parnik se je potopil, dva na pomoč prihitela francoska obalna parnika sta rešila posadko. Tudi neka nemška ladja je postala žrtev napada v okolici Cartagene in se je potopila.

Po zavzetju Gijona v Španiji. Zmagovite Francove čete bodo po zavzetju Gijona najprej onemogočile rdečim zvezo med Francijo in Valencijo in nato bo zbral Franco pred Madridom sto tisoč mož, ki so mu na razpolago po zasedbi Asturije, v kateri je zajel 20.000 rdečih miličnikov, dasi se razkropljeni oddelki asturskih rudarjev še vedno trdovratno ustavljajo nacionalistom.

Srditi boji za Šangaj. Japonci še ne prestopajo in z vso srditostjo dnevno ponavljajo napade na fronte pri Šangaju. Kitajci javljajo, da je doživela najnovejša japonska ofenziva pri Šangaju popoln polom; Japonci pa zatrjujejo — uspehe!

Domače novice

70 letnica odličnega šolnika. 70 letnico je obhajal v Mariboru zadnje nedeljo g. Matija Senkovič, odlični slovenski šolnik, ki je deloval 30 let kot učitelj v Rušah in je bil dolga leta šolski nadzornik. Jubilaru naše častitke!

Dve novici iz Slovenske Bistrice. V Slov. Bistrici se je v ponedeljek dopoldne na žagi Carbofag sesul kup težkih hrastovih plohov na tamošnjega delavca Janeza Blažič. Zlomilo mu je desno nogo pod kolenom, dobil je tudi drugače hude poškodbe na glavi in prsnem košu. Odpejali so ga v mariborsko bolnišnico. — V vodnjak posestnika Formaherja na Jožefovem hribu je skočila Pušnik Marija, hči posestnika v Sp. Novi vasi. Samomor je izvršila v duševni zmedenosti. Znaki umobolnosti in duševne potrnosti so se kazali na njej že dalje časa.

Podivjani mož ubil ženo in mater. Na Krškem polju v vasi Dornovo je ubil z ročico posestnik Jože Dornik svojo 48 letno ženo Marijo, katera mu je rodila 11 otrok in od katerih jih živi devet. V Dornikovi družini so bili prepiri med zakoncem na dnevnem redu in je morala uboga žena bogznaj kolikokrat pobegniti od podivjanega in ljubosumnega moža.

Smrtonosen skok iz vlaka. Redov Janez Taks iz Polžanske gorce pri Šmarju pri Jelšah, ki je skočil zadnji petek zjutraj blizu postaje Poljčane iz vlaka in si pri padcu natrl lobanjo, je v ponedeljek 25. oktobra v celjski bolnišnici podlegel poškodb.

Prireditve

Jarenina. Po sedemletni slani in zimi, ki je zamorila naše prosvetno in telovadno delo, je nastopila pomlad. In temu pomladnemu valovenju

se je pridružila tudi naša fara ter je ustanovila fantovski odsek. Pravila imamo od oblasti že potrjena. G. Lupše Martin, kaplan, je otvoril ob prisotnosti 25 fantov ustanovni občni zbor, na katerem je govoril tudi tov. Geratič iz Maribora in nam orisal pomen in delovanje fantovskega odseka. Sledile so volitve odbora. Ob sklepu smo iz polnih grl zapeli našo fantovsko pesem.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Otvoritev odra Katoliškega prosvetnega društva Zarja se naglo bliža. Z velikim zanimanjem pričakuje vsa lenarška župnija 7. november. Pa tudi ljudje iz sosednih župnij — od Sv. Jurija, Sv. Ruperta in Sv. Marjete — bodo prišli pogledat naše delo in nas podprli pri njem. Trojičani, od Sv. Bolfenka in tudi od Sv. Ane, prav vsi ste vabljeni, da pridete, saj nas vseh skupno geslo je: Na delo za katoliško prosveto! Vabljeni torej iz vseh sosednjih župnij — napravite ta dan izlet k Sv. Lenartu, ne bo vam žal! Bog živi!

Hoče. Prosvetno društvo Hoče vabi vse prijatelje za nedeljo 31. oktobra v Slomšekov dom na otvoritveno prireditev zimske sezone, ki bo popoldne in zvečer z izbranim sporedom. Cene so zelo znižane.

Sv. Bolfenk pri Središču. Katoliško prosvetno društvo Sv. Bolfenk pri Središču priredi v nedeljo 31. oktobra ob 19 v prostorih bolfenske šole proslavo 20 letnice smrti dr. Jan. Ev. Kreka. Spored: petje, deklamacije, govor o dr. Kreku in igra v petih dejanjih »Vestalka«. Vstopnina običajna. Vljudno vabljeni k posetu!

Laško. Nedelja Kristusa Kralja bo tudi naša zavedna mladina nad vse slovesno obhajala. Zjutraj se bo vsa mladina zgrnila okoli obhajilne mize, popoldne pa nas bo presenetila s slavnostno akademijo, ki bo ob treh v nadžupnijski dvorani. Pokažimo, da razumemo stremeljenja naše mladine, da smo veseli njenega napredka in njenih mladih moči, zato bomo v nedeljo 31. oktobra napolnili nadžupnijsko dvorano do zadnjega kotička. Bog živi!

Odprta noč in dan so groba vrata ...

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Po kratki in mučni bolezni je bogovdano umrla Janžekovič Terezija iz Bresnice. Rajna je na svoji zemeljski poti mnogo pretrpela. Prebolela je smrt treh otrok. Hčerka je bila stara šest let, ko je utonila v mlaki, sina Janeza je zasula plast peska, Franc, ki je z italijanskega ujetništva prinesel neozdravljivo bolezen, je doma po šestdnevnem bolehanju umrl. »Slov. gospodar« je že od nekdanj zahajal v njeno hišo ter ga je pokojnica rada prebirala. Pogreba se je udeležilo precej ljudi iz vse župnije. Naj počiva v miru! — V petek, dne 22. oktobra, smo spremljali k večnemu počitku 76 letno Julijano Leben iz Cvetkovec. Rada je prihajala k službi božji ter je pogostokrat prejemala sv. zakramente. Kot samska je do smrti bila zvesta članica dekliške Marijine družbe. Naj v miru počiva!

Ponikva ob juž. žel. V nedeljo 24. oktobra smo spremlili k večnemu počitku mladenko Marijo Marguč, posestnikovo hčerko iz Slatine. Umrla je po kratki bolezni, stara komaj 21 let. Kljub neugodnemu vremenu se je veliko prijateljic in znancev udeležilo pogreba. Dekliška Marijina družba jo je spremljala polnoštevilna z društveno zastavo. Ob grobu sta spregovorila g. župnik in zastopnica Marijine družbe. Dekleta so zapela žalostinko v slovo. Vrla družbenka naj v miru počiva!

Št. Janž na Vinski gori. Nepozabni Josip Povh nas je ta mesec zapustil. Neustrašeno in požrtvovalno je deloval za dobrobit skupnosti kot tajnik krajevnega odbora JRZ v št. Janžu na Vinski gori. Bil je med prvimi ustanovitelji gasilske čete, prvi med ustanovitelji krajevnega odbora

JRZ, prvi tajnik teh dveh edinic. Leta 1933, za časa občinskih volitev, je bil preganjan in kaznovan. Vse grožnje, s katerimi so mu pretili JNSarski mogotci, niso upognile njegove volje. — Joško! Bil si soliden trgovec v svoji mali podeželski trgovini, daleč naokoli znan in priljubljen. Zastopal si vedno krščanska načela. Delal si! Delal za dobrobit skupnosti. Vse Tvoje veliko delovanje pa je zaustavila neizprosna bolezen — jetika. Pred enim letom še čvrst in zdrav — danes te ni več med nami. Zapustil si ženo, otroke in prijatelje. Teško je bilo slovo, tem težje, ker so Te Tvoji tako ljubili in Tvoja malčka sta pri odprti krsti klicala: »Pustite nam ateka, da ga bova gledala!« Sleherno oko se je zasolilo. Številna udeležba pri pogrebu je pokazala, kako cenjen in spoštovan si bil. Počivaj v miru! Preostale naj tolaži Bog!

Sv. Martin pri Velenju. V torek 19. oktobra smo spremlili k večnemu počitku zelo priljubljene rudarja Vinka Janežič, ki ga je zasula debela plast premoga letošnjega januarja, prav na njegov god in rojstni dan. Od takrat je bil privezan na posteljo in trpel silne bolečine. Umrl je v starosti 48 let. Bil je zvest katoličan. Za njim žalujejo žena in sorodniki ter rudarji. Rajni je bil vesele narave, tihega značaja in je vse križe in težave voljno prenašal. Od pokojnega se je v lepih besedah poslovil g. Goltnik Ludvik. Pogreba so se udeležili vsi rudniški uradniki, rudarji z zastavo in mnogo občinstva. Pogrebni spreved je ob asistenci treh gg. duhovnikov vodil g. dekan Gregor Potokar. Rudarji so se poslovili od tovariša s pesmijo, tov. Zajc pa z v srce segajočo besedo. Sveti rajnemu večna luč — preostalim pa naše sožalje!

Dopisi

Sv. Lenart v Slov. goricah. Končno je zagledala beli dan naredba o prekomasaciji naše in sosednjih občin v smislu zahteve ogromne večine volilcev. Sedaj se bodo krile meje občine, župnije in šolskega okoliša. To bo poenostavilo delo in občani bodo dobili lahko in hitro rešenje vseh zadev. Da se je uresničil ta načrt, gre zahvala organizaciji JRZ v lenarškem sodnem okraju, občinskim odborom, ki so vsi v JRZ, in nadrejenim oblastem, predvsem pa našemu voditelju g. notranjemu ministru dr. Korošcu. Vsi ti so se trudili za izvršitev te pereče zadeve. Na nas občanih je sedaj, da se skazemo vredne tega zupanja in z nesebičnim delom složno okrepimo gospodarsko moč občine.

Tinje na Pohorju-Sv. Venčesl. Občani Tinja na Pohorju in Sv. Venčesla s slovenjebistriško okolico vred smo končno le dočakali razveseljivo vest, da se na predlog notranjega ministra g. dr. Antona Korošca občina Slov. Bistrica okolica spoji z mestom. Slišali smo, da nekateri, zlasti »imenitnejši« meščani v Slov. Bistrici z nezaupanjem gledajo na priključitev — kmetov, »beračev in vincarjev« z mestno občino. Prepričani pa smo, da nas bodo z odprtimi rokami sprejeli tisti manj odlični Slovenjebistričani, ki pa čutijo z ubogim ljudstvom in dobro vedo, kam smo mu znosili in še nosimo denar, kupujemo in vozimo blago, za kar se jim pa hočemo najpozneje čez tri mesece hvaležne izkazati.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znakmo za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Viničarja s 5—6 delovnimi močmi, in hlapca za poljska dela sprejme Uršič, Bresternica pri Mariboru. 1533

SLUŽBE:

Perfektna kuharica, boljša, zdrava, poštena in krščansko misleča, do 40 let starosti, se takoj sprejme k boljši družini iz Slovenije. Znanje nemškega jezika. Za čas odsotnosti gospodinje nadzorstvo in paznja na dva šolska dečka in vilo. Začetna plača 600 din in vse prosto. Ponudbe na upravo lista pod »Kuharica-gospodinja 1514«.

Sodarske pomočnike sprejme takoj v delo pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 1495

Sprejem hlapca, neoženjenega in vojaščine prostega, za govejo živino in konja na moje posestvo v Kamnici. Predstaviti v trgovini Josip Šusterič, Maribor, Glavni trg 17. 1508

Pridno dekle, vajeno nekaj kuhe, se sprejme. Pismene ponnudbe na upravo lista pod »Zdrava 1499«.

Poštenega viničarja sprejem takoj. Pojasnila daje trgovec Maček v Slovenski Bistrici. 1521

Ženska k gospodinjstvu, ki zna tudi nekaj kuhe, okoli 35 let stara, samska, uglednih krščanskih ljudi, se takoj sprejme v službo v večji trgovski hiši. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja«: »Stalna in dobra služba 1523«.

Priden hlapčič išče službo. Ernest Zaberžnik, št. 11, pošta Mislinje. 1520

Kuharica išče službe v župnišču. Naslov v upravnistvu. 1519

Dva sedlarska pomočnika, mlajše moči, sprejem takoj. Oglasiti pri Joško Kolar, sedlar, Slovenska Bistrica. 1530

Vajenca za urarsko obrt, iz poštene hiše, sprejem. Ponudbe upravi pod »Dobra šolska izobrazba 1528«.

Sprejem takoj pomočnika za boljše delo. Furlan, krojač in organist, Hoče. 1526

POSESTVA:

Gostilno dam v najem. Naslov v upravi. 1527

Prodaj posestvo, takoj, poceni. Pec Jurij, šent Ilj 111 v Slov. goricah. 1512

Posestvo, nad 50 oralov, s pripadajočimi gospodarskimi poslopji, vse v dobrem stanju, se da pod najugodnejšimi pogoji v najem za polovico pridelkov, blizu Slovenske Bistrice. živino, gnoj, seme, orodje, stan, kurivo prevzeti po dogovoru. Družine 6—8 delovnih moči, ne zamudite prilike! Grad Štatenberg, Makole. 1532

Prodaj iz proste roke v Braslovčah posestvo treh oralov njiv, hmeljnikov in travnikov, hiša zraven cerkve, gospodarsko poslopje, pri hiši lep vrt. Cena 160.000 din. Ponudbe na upravo pod »Posestvo 1509«.

Naprodaj je kmečko posestvo pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, okraj Vurmat, skupaj 22 oralov, njive, travniki in gozd. Proda se po primerni ceni vsled preselitve. Naslov v upravi. 1500

Srednje posestvo blizu farne cerkve se zaradi preselitve poceni proda. Pojasnila daje Joško Kovačič, Velenje. 1505

Prodaj posestvo 13 oralov: gozd, sadonosnik, njive, vinograd. Partinje 138, Sv. Jurij v Slov. goricah. 1515

RAZNO:

Zelje v glavah kupi »Javna kuhinja«, Maribor, Slomškov trg 6. 1516

Najboljše plačujem zlatnike in krone. Grajski urar Jan v Mariboru. Za 10 K -- 150 din. 1513

Kotle za kuhanje žganja in perila, bakrene brzo-parilnike »Alfa«, obenem tudi s pripravo za kuhanje žganja, si nabavite po ugodnih cenah pri Jakobu Kos, kotlarstvo, Maribor, Glavni trg 4. 1517

Sadno drevje, vinsko trsje in korenjake Vam nudi trsnica in drevsavnica Čeh, Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Ceniki zastoj. 1529

Sadjarji! Prešno sadje kupim, plačam takoj. Frangež Franc, Hoče. 1531

Samo še Koroška cesta 6 »Pri starinarju« ostanki žameta, flanele, cajga, barhenta, belo, rjavo platno; oblecke, predpasniki, spodnje in vrhnje hlače, srajce vse velikosti. A. Zidanšek. 1534

Mislila je, da
je Stankova
srajca
bela...

...dokler ni vzel na rame Jernejčka,
katerega mati pere z Radionom!

Tudi če ste le enkrat videli, kako lepo belo Radion pere, ne boste nikoli več zadovoljni z navadnim pralnim sredstvom. V primeri z »Radionovo belino« izgleda vsaka druga belina sivkasta. Njegova skrivnost je v tem, da vsebuje Radion posebno dobro, s kisikom prepojeno Schichtovo milo. Kisikovi mehurčki pronicajo pri kuhanju skozi celotno tkanino in se ne izognejo nobenemu vlaknu. Radion odstrani temeljito tudi nesnago, ki se z navadnim pranjem ne da odpraviti. Kupite še danes Radion za prihodnje pranje.

Schichtov
RADION
pere sam

Montafonske telice, čistokrvne, močno breje, ima vedno za oddati Oskrbništvo graščine Neukloster, Sv. Peter v Savinjski dolini. 1506

Otroške veste od 12, ženske veste od 25, puloveri moški od 25 naprej, vsakovrstni v vseh barvah, po meri, dobite pri »Luna«, samo Maribor, Glavni trg 24. 1472

Sveče, cerkvene in nagrobne, kadilo, olje za večno luč, špecerijo in železnino priporoča Josip Jagodič, Celje, Gubčeva ulica in Glavni trg. Kupim suhe gobe, fižol, orehe. 1496

Sadno drevje za mrzle kraje in lege je vzgojeno v Mislinjski dolini. V nasadu pri farni cerkvi v šmartnu pri Slovenjgradcu oddajamo drevesca vsak torek, v nasadu na Polzeli (Podvin) pa vsak četrtek. Pišite takoj po cenik! Drevsavnica Jelen, št. 11j pri Velenju. 1494

Šivalni stroji svetovnih najboljših znamk, pogreznjivi 1800 din. šket, Vransko. 1497

Posteljne odeje, res močno prešite (domači izdelek), od najfinejše do najcenejše kvalitete (z belo vato od 70 din naprej), izgotovljene posteljno perilo, zglavniki, tuhne, koci in kamelhaar-odeje, posteljno platno, gradl za madrace, slamarice, garantirano gosti inleti, posteljno perje čohano od 25 din naprej, polpuh 110 din, puh 160, 220 in 300 din. — Specialna trgovina, izdelovanje posteljnih odev A. Stuhec, Maribor, Stolna ulica 5. 1524

Ne kupujte poprej zimskega blaga in klobukov, dokler si niste ogledali moje velike izbire najmodernejših barhentov, sviterjev in štofov! Cene najnižje. Ivan Meško, Sv. Bolfenk. 1378

Lovci! Vse potrebno za Vas dobite pri nas po najnižjih cenah. V naši delavnici Vam strokovno popravimo vse Vam potrebno. 1511

PINTER & LENARD
veletrgovina z železnino in puškarna, Maribor, Aleksandrova cesta 34. — Telefon 22-80, 22-82.

Jesen — zima — ostanki mariborskih tekstilnih tovarn, pristinobarvni, brez napak, in sicer: Paket Serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo. Paket Serija »T« z vsebino 4 m čisto volnena blaga za žensko obleko v najmodernejših vzorcih; pri naročilu prosim navedite barve. Vsak paket din 128.—. Reklamni paket Serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo v najlepši sestavi. Paket din 136.—. Dalje specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia. barhentov za ženske obleke, bluže in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo za izjemno ceno din 150.—. Paket Serija »Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z« št. 1 din 130.—, »Z« št. 2 din 160.—, »Z« št. 3 din 250.—, zadnji Ia. kamgarn. Vsak paket poštne prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzajem nazaj in zamenjam. Pišite še danes razpošiljalnici Kosmos, Maribor, Kralja Petra trg. 1503

Čemu izgubljati dragoceni čas s hojo v mesto?

TOVARNIŠKE OSTANKE

in vse vrste manufakturnega blaga Vam pošljemo tudi na dom po izredno nizki ceni. Pripravili smo različne pakete ostankov z naslednjo vsebino: **Zavitek št. 1:** 17 do 21 m flanele, platna, cefirja in oksforta za žensko in moško perilo. — **Zavitek št. 2:** 15 do 18 m pralnega žameta, cvrtnbarhenta in flanele za ženske obleke in perilo. — **Zavitek št. 3:** 4 m volnena blaga za žensko obleko, 8 do 11 m flanele, platna in cefirja za perilo. — **Zavitek št. 4:** 3,20 m sportnega štofa za moško obleko, ženski plašč ali kostim in en par ženskih ali dva para moških nogavic. — Vsak zavitek stane po poštnem povzetju 130 din. Naročajte takoj, dokler traja zaloga, pri tvrdki: Viktor Mavrič, manufaktura, Maribor, Kralja Petra trg 4. 1362

Vse skupaj nič ne pomaga!

Če hočete biti za mal denar dobro in toplo oblečeni, kupujte pri nas, ker mi imamo dosti lepega blaga tudi za Vas. Manufakture in konfekcije! 1517

Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5.

V našem razstavnem prostoru Vam pokazemo najboljše izdelke peči vseh vrst in za vsakovrstno kurjenje.

Štedilniki svetovnoznane znamke Triumph — črno, belo in zeleno emajlirani.

Obiščite nas, prepričajte se o cenah — zadovoljili Vas bomo!

veletrgovina z železnino,

PINTER & LENARD

MARIBOR, Aleksandrova cesta 34.

Telefon 22-80, 22-82. 1510

**Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!**

Veljaven od 4. oktobra 1937

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

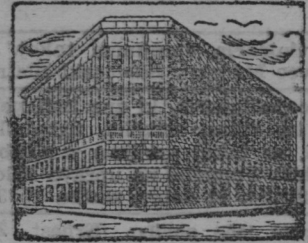
TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Za jesensko in zimsko sezijo

Angleško in češko sukno za dame in gospođe ter drugo modno in manufakturno blago v veliki izbiri po zmernih cenah pri

FRANJO MAJER
Maribor, Glavni trg št. 9

1450

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POZAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je zapustil naš nadvse ljubljani, skrbni soprog, oče, brat, stari oče, stric, tast in svak, gospod

LJUDEVIT VLAHOVIČ

posestnik, mesar in gostilničar

ter se preselili po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, v 64. letu starosti, v boljše življenje.

Pogreb dragega, nepozabnega pokojnika se bo vršil v torek, dne 26. oktobra 1937, ob 16. uri (4. uri popoldne) iz kapele na frančiškansko pokopališče na Pobrežju.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v sredo, dne 27. oktobra t. l., ob pol osmih zjutraj v baziliki Matere Milosti.

Maribor, Zagreb, Beograd, Klanjec, Šibenik, dne 24. oktobra 1937.

ŽALUJOČI OSTALI

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

MR. BAHOVEC
PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

Pijte samo *zdravilni*

PLANINKA

čaj

v plombiranih paketih po din 20.— in din 12.—

Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana

S. Br. 2007/32

20 11 125 46 1050

garnit. 300

100 Stermecki

CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Obnovite

križe

na grobovih!

Došla je nova zaloga
Kristusovih kovinskih trupel.
Cena je sledeča:

navadni:

velikost v cm:	7	8	14
cena Din:	4.—	5.—	15.50

nikel:

velikost v cm:	12	15	18	20
cena Din:	12.—	22.—	26.—	40.—

mesing:

velikost v cm:	12	15	18	20
cena Din:	14.—	24.—	30.—	45.—

leseni:

velikost v cm:	30	30	40
cena Din:	70.—	125.—	120.—, 150.—

Pridite in si oglejte te lepe izdelke!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

!

OGLASI

v „Sl. gospodarju“
imajo najboljši
uspeh!

Nepremočljive hubertuse

obleke, klobuke, perilo itd. itd.
kupite najugodnejše pri tvrdki 1228

JAKOB LAH

Maribor, Glavni trg 2.

OKRAS ZA RAKVE

tapete, zglavnike, prte itd. nudi
zelo ugodno galanterijska trgovina

DRAGO ROSINA

M A R I B O R
Vetrinjska ulica št. 26
1451

Kmetje, pozor!

Mlin Rosenberg, Maribor, zopet zamenjava.
Prvovrstna moka in visoki procenti. —
Poskusite! 979

Vsakovrstna svila

za neveste se dobi prav poceni pri Trpinu,
Maribor, Vetrinjska 15. 1337

Vse vrste štopiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike
naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor
in Ptuj.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23 v Mariboru Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

☞

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

☞

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.

Nagrobne SVEČE

kupite najceneje
v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

v Mariboru:

Koroška cesta 5
Aleksandrova c. 6
Kralja Petra trg 6.

V Ptujju:

Slovenski trg 7.

ha JESEN, DEŽ IN blato

45.-

3222—44809
Trajni in močni otroški polčevlji iz čvrstega usnja z gumastim podplatom. Št. 31—34 Din 49.—, št. 35—38 Din 59.—

39.-

58057—603
Lakirane gumene opanke. Najboljša in najcenejša obutev za poljedelce. Velika trpežnost, čvrstost, udobnost in nizka cena so prednosti teh opank. Za jesen in zimo najboljša obutev. Ženski Din 35.—, otroški Din 25.— in 29.— Din.

39.-

38325—611
Ženski polčevlji iz lak-gume s pojačanim oprstjem Vam bodo odlično služili za dež in blato.

89.-

1937—68822
Močni moški polčevlji za štrpae. Narejeni so iz čvrstega boksa s prožnim podplatom.

69.-

3925—68805
Ženski polčevlji na trakce iz čvrstega boksa z gumenimi podplati, ki ne prepuščajo vode. Za gospodinje, ki mnogo hodijo, so ti čevlji najprimernejši.

89.-

0767—68801
Čevlji za delavce in poljedelce iz mastne kravine z neugonobivimi gumenimi podplati. Široka oblika omogoča lahko in udobno hojo.

Rata

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.